

APR 26 1956
MAY - 8 1956

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,284

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 27, 1956, TORONTO, ONTARIO

METAI XXV

Eina Gandai, kad ir Katalikų Unijos Svarsto Susivienijimo su KDK Klausimą

TORONTO. — Čia vyksta bendra TLC ir CCL unijų konvencija tikslu galutinai sujungti abiejų darbininkų kongresų unijas į vieną Kanados Darbininkų Kongresą (Canadian Labor Congress). Suvažiavo 1,600 delegatų iš visų Kanados kampų, atstovaujant 1,000,000 unijistų Kanadoje.

Prieš pradėdant suvažiavimą, Claude Jodoin, kuris numatomas į Kanados Darbininkų Kongreso prezidentus, turėjęs pasitarimą su katalikų unijų lyderiais, atvukusiais stebėti suvažiavimą. Jis nepasakė, kokius rezultatus davė jo pasikalbėjimas, bet manoma, kad katalikų unijos svarsto susijungimo su KDK klausimą. Katalikų unijos turi arti 100,000 narių, daugiausia Kvebeko provincijoje.

Suvažiavime tikimasi turėti nemažai diskusijų. Pirmoj vietoj, vienybės sutartis uždraudžia kalbėti, tikslu pakeisti, net apie 22 pagrindinius konstitucijos punktus. Manoma, kad atsiras narių, kuriems šis patvarkymas bus nepriimtinas.

Antrojo vietoj, kaip žinia, CCL aktyviai rėmė CCF, o TLC buvo neutralus. Gali atsirasti noras, kad pakreiptus visą Kanados Darbininkų Kongresą prie CCF. Konservatyvų, liberalų, progresyvių partijų rėmėjai veikiausiai nenorės, kad ši milijoninė organizacija prisirištų prie vienos partijos.

Jau iš anksčiau buvo matyti iš spaudos, kad daug unijistų nepatenkinti konstitucija. Nusiskundimas buvo tas, kad ji neįtektinai demokratinė. Nesant užtektinai demokratijos, lyderiai galėtų elgtis sauvališkai, nariai negalėtų pasireikšti su savo mintimis.

Be abejonės, gal bus svarstas vidurys. Esą palinkimo ir pas CCF rėmėjus, kad būtų palikta laisvė kiekvienai unijai remti tokią politinę partiją, kurioms priitaria didžiama narių. Išrodo, kad šis siūlymas gali būti neblogas išėjimas.

Solomon Bandaranaike, naujas Ceylono premjeras. Jis yra socialistas ir neutralistas. Jo vyriausybė ketina

nacionalizuoti britų valdomas arbatos plantacijas, panaikinti britų militarines bazes ir laikytis neutraliai.

TSRS Turi Orlaivius Dėl H Bombų

WINDSOR, Anglija. — N. Chruščiovas, kalbėdamas atidarant industrinę parodą Birminghame, pareiškė, kad Tarybų Sąjunga jau eksploatavo H bombą iš orlaivio, kai tuo tarpu amerikiečiai dar tik planuoja.

Tarybų Sąjunga tuoj turėsianti kontroliuojamas raketas su hidrogeno galvomis, kurias bus galima nuvesti bile kurion vieton pasaulyje.

Premjeras Bulganinas ir Chruščiovas aplankė karalienę Elizabetą jos palociuose ir gėrė arbatą kartu.

Kaip atrodo jų pasikalbėjimai su vyriausybe taipgi duoda geras pasekmes, nes vienas iš aukštųjų britų pareigūnų atsiliespė labai entuziastiškai.

\$312,000,000,000 Per Septynis Metus

NORFOLK, Va. — Keturiolika šalių, priklausančių prie NATO, per praėjusius septynis metus militariniams reikalams išleido \$312,000,000,000. Iš tos sumos Jungtinės Valstijos \$252,000,000,000. Likusią sumą išleido kitos šalys.

Kanados šėras sudaro \$9,000,000,000. Britanija, kuri nuolat skundžiasi ekonominiiais sunkumais, išleido \$25,800,000,000. Francija — \$19,500,000,000. Tokia maža šalis kaip Luksemburgas, taipgi išleido \$53,000,000.

Šion sumon neįeina Vakarų Vokietijos išlaidos, kuri dabar jau NATO narė.

LONDON. — Lenkijos radijas pranešė, kad Lenkijos vyriausybė pilnai amnestuoja 30,000 asmenų. 70,000 asmenų bausmė sumažinama.

Adlai Stevenson Už H Bandymų Sulaikymą

WASHINGTON. — Adlai E. Stevenson, praėjusiais rinkimais buvęs demokratų kandidatu į prezidentus, o dabar vėl noris prasimušti į prezidentinius kandidatus, aną dieną, kalbėdamas laikraščiu redaktorių organizacijos baliuje, pareiškė, kad jis norėtų matyti Jungtines Valstijas siūlant uždrausti hidrogeno bombų bandymus. Jo nuomone, Jungtinės Valstijos turi keisti užsieninę politiką, kad pašalinus Eisenhowero administracijos programos trūkumus, kurie kainavę Jungtinėms Valstijoms labai daug. To pasekoj, sakė jis, Jungtinės Valstijos

neteko iniciatyvos ir vadovybės pasaulyje.

Savo kalboje jis labai griežtai kritikavo Eisenhowero užsieninę politiką.

Jis taipgi teigė, kad Eisenhowero administracija slėpė nuo žmonių tikrą padėtį. Ji skelbusi laimėjimus, kuomet buvę ne laimėjimai, o pralaimėjimai.

Jo manymu, esą nesuprantama, kam dauginti ir didinti naikino jėgą, kuri jau dabar per daug baisi ir nebeįmanoma.

Jis sakė, kad jis kvieštų ir kitas šalis sekti Jungtinių Valstijų pėdomis. Girdi, jeigu jos nesektų, tada Amerika galėtų persvarstyti savo nusistatymą.

Jo manymu, jeigu tautos kada susitars dėl sumažinimo apsiginklavimo, tai prie to jos galės prieiti tikta žingsnis po žingsnio. Uždraudimas hidrogeno bombų bandymų, sako jis, būtų pirmas žingsnis, kurį amerikiečiai gali daryti, ir kuris parodytų, kad Jungtinės Valstijos nusistačiusios niekad neįstumti pasaulio į nuklinkį karą.

Stevenson prielankiai atsiliespė į Chruščiovo išsireikškimą Londone. "Aš norėčiau tikėti, kad jis turi mintyje", sakė Stevenson, "jog mes esame arti tikro progreso nusiginklavime".

Vokiečiai Varo Lauk Savo Sąjungininkus

BONNA. — Vakarų Vokietijos bundestag (seimas) priėmė tarimą, reikalaujantį, kad Jungtinių Valstijų, Britanijos ir Francijos kareiviai išsikraustytų iš rekvizuotų namų.

Minėtų trijų sąjungininkų kareiviai yra užėmę 15,700 vienučių.

Sąjungininkai pareiškė, kad jie nesikraustys, kol vokiečiai neparūpins vietos kur persikelti. Bonnos valdžia pirmiau prižadėjusi.

TSRS VIZITORIAI ATVEŽĖ DOVANŲ

LONDON. — Tarybiniai vizitoriai, N. Bulganin ir N. Chruščiov, atvežė karališkai šeimynai dovanų.

Karalaitėi Anne jie padovanojo meškiuką, Edinburgo diūkui, karalienės vyrui, ir karalaitėi Charles po gražų žirgą, karalienei — sabalų kailiukų futrą.

Britai priima svečius šaltai, bet rimtai. Tik bėgliai iš Europos, kurie persikėlė į Angliją po karo, kelia triukšmą. Jie elgiasi panašiai, kaip kad Amerikoje ir Kanadoje elgėsi laike tarybinių svečių lankymosi. Policija, tačiau, juos kietai kontroliuoja, kad jie negalėtų padaryti užpuolimų.

Vakarų Lyderius Vadina Antrarūšiais

TORONTO. — Lionel Shapiro, Kanados autorius ir žurnalistas, pereiną šeštadienį prezidentą Eisenhowerą ir kitus vakarinius lyderius pavadino antrarūšiais lyderiais.

Kalbėdamas laikraštinių baliuje, jis išpeikė Eisenhowerą, Dullesą, Edeną, Lloydą, Molet ir Pineau, visų trijų vakarinių didžiųjų lyderius. Jie nesugebą vadovauti taip kaip reikia.

Išpeikęs tuos lyderius, jis, tačiau, nepasiūlė, kas būtų geresnis. Tik Kanados užsienio reikalų ministeris buvo kiek geriau įvertintas.

Pasidairius po Kanada

Jungtinių Valstijų ambasadoriaus R. D. Stuardo kritika tiems kanašiečiams, kurie susirūpinę dėl nuolatos augančios ekonominės amerikiečių kontrolės Kanadoje, sukėlė nemažą pasipiktinimą Kanadoje. Ponas Stuart buvo priverstas duoti pareiškimą atsiprasant už savo išsireiškimus.

Stuart daugiausia peikė konservatų lyderį Drew už antiamerikoniškų sentimentų kurstymą. Tas labai užgavo konservatus. Ypač pavadinimas komunistų "kariakūra".

CCF atstovas parlamente pareiškė, kad ponas Stuart stengėsi pataisinti liberal valdžią, kurios politika atskleidė už amerikiečių ekonomiją išgalėjimą Kanadoje.

Parlamentas vienbalsiai užgrynė Kanados ir Tarybų Sąjungos prekybinę sutartį, pagal kurią Tarybų Sąjunga pirsksis Kanadoje nuo 44, 100,000 bušelių kviečių iki 55,100,000 bušelių per tris metus.

Tarybų Sąjunga jau užpirkusi Kanadoje 400,000 tonų kviečių.

Geležkeliečių unijų lyderiai gavo įgaliojimą pravesti balsavimus tarp 150,000 geležkeliečių ryšium su streiko skelbimu, jei kompanijos atmes konsiliacijų tarybos pa-

siūlymus. Įgaliojimą davė komitetas iš 100 narių, kurs veda derybas su kompanijomis.

Sakoma, kad komitetas nutaręs priimti konsiliacijų tarybos pasiūlymus. Bet jei kompanijos atmes, tai šaukti streiką.

Toronte eina teismas keturių asmenų, kuriuos kaltina laikyme eilės namų, kuriuose klestėjo prostitucijos ir narkotikų biznis.

Liudininkai vienas po kito tvirtina, kad tie asmenys operavo daugelį tokių namų ir darėsi didelį pelną iš prostitucijos ir narkotikų.

Kanados vyriausybė, kaip atrodo, nedarbo apdraudos įstatymą taip "pataisė", kad daugelis bedarbių dabar visai negauna tos apdraudos.

Parlamente veik visų partijų atstovai ragino vyriausybę atsižvelgti į tai, kad pataisytas įstatymas skriaudžia bedarbius. Esą 100,000 bedarbių Kanadoje, kurie negali gauti apdraudos visai.

Prie Hamiltono buvo priverstas nusileisti amerikiečių transportinis orlaivis. Reporteriai, sužinoję apie nelaimę, nubėgo fotografuoti. Globe ant Mail fotografas buvo pirmas. Bet štai kas atsitiko:

Kada fotografas nufotografavo orlaivį, nutūpusį ant

Vargiai jūs tikėsit, kad vieną iš šių dviejų mergaičių yra mokytoja, bet taip yra. Allison Wand (dešinė) yra

tik 17 metų, bet ji jau mokytoja skyrui iš 40 vaikų. Čia ji matoma su mokytoja, 2 metais jaunesne.

Mrs. Elizabeth Szabo, kurią jos 17 metų sūnus nušovė šiltadaržyje, Toronte. Kaimynai sako, kad vaikas buvęs ramus ir pavyzdingas studentas.

pilvo, amerikietis karys išsitraukė revolverį ir pradėjo grumoti fotografui. O tas jam pasakė, kad jis pasidėtų revolverį, nes čia Kanados žemė.

Kada orlaivis pasiekia žemę, tada jis tampa Kanados atsakomybe.

Jungtinių Valstijų valdžia atsiprasė Kanados už savo karių netaktišką pasielgimą.

CCF Ontarijos lyderis Macdonald aną dieną pareiškė, kad aukštas Kanados žmonių gyvenimo standartas daug priklauso nuo unijų.

Kitai sakant, Kanados darbo žmonės savo veikimu ir kova yra užsitikinę žmonišką gyvenimą.

Tačiau ne visur yra unijos ir ne visi turi žmonišką gyvenimą. Yra ir baisaus skurdo.

Besiruošdami prie bendros konvencijos, Kanados unijistai smarkiai diskutuoja unijų vienybės ir bendros organizacijos reikalus, ypač bendros organizacijos konstituciją.

Daugelis akylesnių unijų veikėjų suranda, kad abiejų centrų lyderiai linkę prie susiaurinimo demokratijos, nori įvesti organizacijos konstituciją reakcinius suvaržymus. Tas gali sudaryti pamatą nesantaikai ir naujiems skilimams, sako jie.

Kanadietis

Parduodama

Didelė, graži ir pelninga tabako farma. Nupiginta dėl greito pardavimo. 250 akrų iš kurių 63 M.B.R. Pilnai aprūpinta moderniais įrankiais ir mašinomis. Visi nauji pastatai. Linkęs parduoti už pinigus be išmokėjimų.

Prašome kreiptis:

F. B. Kelly,
R. R. 2, West Lorne, Ont.
Telefonas 602R15

KNYGOS

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmąją pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikalais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

PASAKOJIMAI IŠ ISTORIJOS. D. M. Solomsko raštų rinkinys. Įdomūs ir naudingi pasiskaitymai. 318 puslapių, kietais viršeliais. Kaina \$2.00.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai įdomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Pliušas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiavos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laikų apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKĖLUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoje po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOJ. Parašė Edvardas Zdanaukas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapiai. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokamė.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P. O. Sta. C. Bex 1007, Toronto 3, Ont.

TARYBŲ

Kūrybinis

B.
LTSR

Baletas "Ant marių kranto" — tai vienas iš lietuvių nacionalinės kultūros kūrinių. Juzeliūno kūrinys pasigiliuo nuoširdumu, meilės žmogui. Jis glaudžiai susijęs su liaudies menu, pintas liaudies melodijas, liaudies būdingomis idėjomis. Kaip giliai reikšmingas kūrinys, liaudies kultūros pelnytai susilaukė įvairių mūsų respublikų. Baletas "Ant kranto" — pirmasis lietuvių tarybinis baletas, kurį statyti kitų respublikų teatrai. Šį baletą jau pastatė Latvijos Lvovo operos ir baleto kolektyvai.

Tarybinis santvarkos taisyklėmis sudarytos visos kūrybiniam tarybininkų bendradarbiavimui. Vilniaus Operos ir teatro lankytojai turėtų būti sūpažinti su Latvijos meistrų pasirodymais, kurie šiais dienomis Vilniuje jo Lvovo baleto solistai kūrė spektaklį "Ant kranto" pagrindinius vaidmenis.

Lvovo Valstybinio operos ir baleto kolektyvas — vienas jauniausiųjų Tarybų kolektyvų. Jis susikūrė tik prieš keletą metų. Dėl to mūšio nacionalinio baleto pastatymo kolektyvui buvo lengvas uždavinys. Pagrindinių baleto "Ant kranto" vaidmenis kūrė šokio kultūra, jaudinantis pergyvenimas, jaudinantis pergyvenimas, jaudinantis pergyvenimas, leidžia spręsti, kad kolektyvas padėjo da stangų, kad teisingai, biškai atskleistų mūsų paveikslus.

Mariaus vaidmenį "Ant marių kranto" Lvovo Valst. akadem. peros ir baleto solist Pečeniukas. Mus žavė Pečeniuko Mariaus vaidmenį interpretavimas. Baletisto puikūs užbaigtai liudija apie jo šokio tūrą. M. Pečeniukas džiūjo Tėvynės karo. Todėl baleto herojų demobilizuoto kario, riaus vidinis pasaulis, gyvenimai solisto ir tavyje tapo nepaprastai jaudinantys. Mus kūrė artistas kūrybinis vyriška jėga, nesilejė jokiems sunkumams, žimas kovoti dėl g

TARYBŲ LIETUVOJ

Kūrybinis Bendradarbiavimas

B. KELBAUSKAS
LTSR Liaudies Artistas

Baletas "Ant marių kranto" — tai vienas iš įžymių lietuvių nacionalinės muzikinės kultūros kūrinių. Šis J. Juzeliūno kūrinys pasižymi giliu nuoširdumu, meile darbo žmogui. Jis glaudžiai susijęs su liaudies menu, perpintas liaudies melodijomis, liaudžiai būdingomis intonacijomis. Kaip giliai realistinis, liaudisškas kūrinys, jis pelnytai susilaukė įvertinimo ir už mūsų respublikos ribų. Baletas "Ant marių kranto" — pirmasis lietuvių tarybinis baletas, kurį ėmė statyti kitų brolišųjų respublikų teatrai. Ši baletą jau pastatė Latvijos ir Lvovo operos ir baletų teatrų kolektyvai.

Tarybinės sątvarkos metais sudarytos visos sąlygos kūrybiniam tarybinių menininkų bendradarbiavimui. Vilniaus Operos ir baletų teatro lankytojai turėjo galimybę praėjusiais metais susipažinti su Latvijos baletu meistrų pasirodymais. Šiomis dienomis Vilniuje viesėjo Lvovo baletu solistas, sukūręs spektaklio "Ant marių kranto" pagrindinius vaidmenis.

Lvovo Valstybinio akademinio operos ir baletų teatro kolektyvas — vienas iš jauniausiųjų Tarybų Sąjungoje. Jis susikūrė tik pokario metais. Dėl to mūsų nacionalinio baletu pastatymas teatro kolektyvui buvo nelengvas uždavinys. Tačiau pagrindinių baletu "Ant marių kranto" vaidmenų atlikėjų šokio kultūra, gyvas, jaudinantis pergyvenimų, emocijų perteikimas šokyje leidžia spręsti, kad teatro kolektyvas padėjo daug pastangų, kad teisingai, kūrybiškai atskleistų mūsų baletu paveikslus.

Mariaus vaidmenį baletu "Ant marių kranto" atliko Lvovo Valst. akademinio operos ir baletu solistas M. Pečeniukas. Mus žavėjo M. Pečeniuko Mariaus vaidmens interpretavimas. Baletu solisto puikūs užbaigti judesiai liudija apie jo šokio kultūrą. M. Pečeniukas — Didžiojo Tėvynės karo dalyvis. Todėl baletu herojaus — demobilizuoto kario — Mariaus vidinis pasaulis, jo pergyvenimai solisto interpretavime tapo nepaprastai gyvi, jaudinantys. Mus patraukė artisto kūrybinis ryžtas, vyriška jėga, nesilenkianti jokiems sunkumams, pasiryžimas kovoti dėl geresnės

darbo žmonių rytdienos. Solistė M. Bielova sukūrė mylinčios, darbščios Lietuvos pajūrio kaimo mergaitės Kastės charakterį. Stipri Bielova dramatinėse scenose. Ryškūs aktorės talentas padėjo Bielovai išryškinti sudėtingus šio vaidmens bruožus.

Puikaus žvejų artelės brigadininko, šviesiaplaukio žvejo Jonio vaidmenį atliko baletu solistas O. Pospilovas. Jau pirmieji jo šuoliai, piruetai, grįžus iš sėkmingos žūklės, išryškino Jonio charakterį.

Nerūpestingos vėjavaikės Onės vaidmenį gyvai atliko solistė I. Volkova.

Lvovo artistai parodė gerą šokio techniką, stengėsi atskleisti savo kuriamų vaidmenų charakterius. Tačiau kai kur svečių šokyje jaučiasi pernelyg didelis šokio stilizavimas. Ne visur buvo paisoma ir leitmotyvų. Baletu "Ant marių kranto" kiekvienas herojus turi savo apibrėžtą melodiją. Kovingiausias, ryškiausias baletu Mariaus leitmotyvas. Tačiau jis ne visai vykusiai bandomas panaudoti Kastės vidiniams pergyvenimams išreikšti. Nelabai vykusiai įsiterpia Marius su Kaste prieš savo meilės "Adagio" ir Krezo leitmotyvą. Baletu nacionalinis charakteris reikalauja ir didesnio santūrumo šokyje.

Lvovo Valst. akademinio operos ir baletu teatro solistų apsilankymas — tai pirmasis žingsnis plečiant Lvovo ir Vilniaus teatrų kūrybinį bendradarbiavimą. Šis bendradarbiavimas ateityje padės teatro kolektyvams kelti meistriškumą, vystyti šokio kultūrą.

2 KONCERTŲ SAVAITĖS

KAUNAS. — Tarpsąjunginiame klube prasidėjo miesto įmonių, įstaigų bei aukštųjų mokyklų meninės saviveiklos kolektyvų apžiūra. Joje dalyvauja Politechnikos instituto, "Inkaro" kombinato, "Sanito", Tarpsąjunginio klubo, "Pergalės" turbinų gamyklos ir kiti saviveiklos kolektyvai.

Dviejų savaitių laikotarpyje kasdien vykstančiuose koncertuose bus atrinkti pajėgiausieji meno kolektyvai, kurie pasirodys tradicinėje miesto dainų šventėje.

96 Kolektyvai

ALYTUS. — Šiomis dienomis pasibaigė 5 dienas trukusi rajoninė meno saviveiklos apžiūra. Apžiūroje dalyvavo 96 meninės saviveiklos kolektyvai, jų tarpe nemažai naujai suorganizuotų. Tik praeitais metais susikūrė liaudies šokių kolektyvas ir choras "Naujo gyvenimo" kolūkyje. Liaudies šokių kolektyvas ne per seniausiai pradėjo veikti "Gimtosios žemės" kolūkyje. Alytaus MTS darbuotojai susibūrė į dramos ratelį, sudarė vyrų chorą.

Baigiamajame koncerte dalyvavo geriausi meno saviveiklos kolektyvai. Aukšto įvertinimo susilaukė MTS vyrų choras, "Tvirtovės" kolūkio kaimo kapela, daugverslinės artelės "Pirmyn" liaudies šokių kolektyvas, mokytojų ansamblis.

PLEČIAMA ĮMONĖ

Metai iš metų plečiama Sargėnų plytinė. Čerpių ceche šiemet pradės veikti neseniai gautas čerpių gamybos presas. Statomos dvi naujos čerpių džiovyklos. Įmonės elektros energijos pareikalavimui patenkinti įrengiama nauja transformatorinė pastotė.

Šiuo metu įmonės kolektyvas ruošiasi naujam gamybos sezonui. Mechaniko drg. Tilvyčio vadovaujama remontininkų brigada jau suremontavo visus gamybinius įrengimus.

A. Butėnas

SAVIVEIKLA DAROSI MASIŠKESNĖ

Pasibaigė menų saviveiklos apžiūra Dotnuvoje, kurioje dalyvavo 69 kolektyvai su 1,220 atlikėjais. Palyginti su praėjusiais metais saviveiklininkų skaičius apžiūroje padidėjo beveik dvigubai. Pirmą kartą rajoninėje meno saviveiklos apžiūroje pasirodė "Tiesos" "Nemuno", Raudonosios žvaigždės", "Švyturio", Karolio Poželos vardo, "Spindulio" ir "Vosyliškio" kolūkių liaudies šokių kolektyvai.

Liaudiškose Respublikose

Miškų Sodinimas Kinijoje

1955 metais daugiau kaip 66 milijonai Kinijos jaunuolių ir merginų dalyvavo miškų sodinime ir šalies miestų bei kaimų apželdinime. Jie pasodino daugiau kaip 2,287 milijonus medžių bei krūmų daugiau kaip 5 milijonų muplote. Nauji miško ruožai, pavadinti "jaunimo miškais", užima bendrą plotą, viršijantį 1,400 tūkstančių mu (mu lygus 0,06 hektaro).

Dabar visuose Kinijos rajonuose vyksta medžių sėklos surinkimas, įveisiami miško medelynai. Šansio ir Šensio provincijose jaunimas įveisė medelynus daugiau kaip 3,300 mu plote.

Tibeto Išvystymas

Tibetiečių tauta, visoms kitoms Kinijos tautoms broliškai padedant, sėkmingai kuria naują gyvenimą. Tibeto ekonomikos vystymesi, tibetiečių tautos materialinio ir kultūrinio gyvenimo lygio pakėlime didelį vaidmenį vaidina nuolat besivystančioji prekyba. Nuo praėjusių metų lapkričio mėnesio iki šių metų vasario mėnesio Sikan-Tibeto bei Cinchaj-Tibeto plentu išvežta iš Tibeto daugiau kaip 1 tūkstantis tonų avies vilnos ir daugiau kaip 50 tonų vaistinių žolių, už kuriuos tibetiečiai mainais gavo didelį kiekį maisto produktų, arbatžolių, medvilninių ir šilkinų audinių ir kitų prekių.

Gerai sutvarkoma sostinė — Lchaso miestas, o taip pat ir kiti Tibeto miestai. Gerėja sanitarinės - buitinės sąlygos, remontuojama o s gatvės. Užbaigus tiesti Sikan-Tibeto, Cinchaj-Tibeto ir Lchaso - Džangdzės - šigacžės plentus, kelio tiesėjai šiuo metu tiesia naują plentą per Himalajų kalnus į pietus prie Jalungos.

Dirbtinis Pluoštas

Esančio Svito (Slovakija) mieste Pluošto mokslinio tyrimo instituto darbuotojai, atlikę daugiamečius bandymus, gavo naują dirbtinio pluošto rūšį, kurį jie pavadino "svitlenas". "Svitleno" pluoštas gaminamas iš akmens anglies.

Naujojo pluošto išbandymas parodė, kad jis stipresnis už vilnonį, nesiglamžo ir atsparus kandims. Iš tokio pluošto galima pagaminti aukštai kokybinius audinius. Jį galima gerai kombinuoti su vilna.

Dirbtinio pluošto gamybos technologijos parengimą institutas atliko bendradarbiaudamas su Gotvaldovo plastinių masių institutu.

Korėjos Liaudies Demokr. Respublikos Užsienio Prekybos Vystymasis

Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos užsienio prekybos apimtis 1955 metais išaugo palyginti su 1954 metais 14,1 procento. Respublikos užsienio prekybos apimtį šiais metais palyginti su 1955 metais išaugo 1,5 karto.

Kaip ir ankstesniais metais, iš Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratijos šalių Korėjos Liaudies Demokratinę Respubliką įvežamos prekės, reikalingos spartesniam KLDLR liaudies ūkio atstatymui ir išvystymui: įrengimai pramonei, statybinės mašinos ir statybinės medžiagos, cheminės trąšos, žaliava tekstilės pramonei, platus vartojimo reikmenys. Iš Šiaurės Korėjos į šias šalis eksportuojamos rūdos, kai kurios chemijos pramonės produkcijos rūšys, kailiai, vaisiai, vaistinės žolės.

Kaip pazymi Korėjos spauda, prekyba su TSRS, Kinijos Liaudies Respublika ir kitomis šalimis, kuri vykdoma lygybės ir tarpusavio naudos pagrindu, padeda sparčiau vystyti Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos ekonomiką.

Užmezgiami taip pat ekonominiai ryšiai ir su kapitalistinėmis šalimis, atskirai imant su Japonija. Remiantis sudarytais susitarimais, KLDLR išvežė į Japoniją geležies rūdą, antracitą ir kitas mineralines žaliavas, chemijos pramonės produkciją, žemės ūkio ir jūrų verslo produktus. Japonijos firmos tiekia Korėjai cinkuotą geležį, elektros įrengimus, įrengimus popieriaus pramonei, optikos ir matavimo prietaisus, laivų įrengimus, medvilninius audinius ir popierius.

SKAITYMU

A. Bimba. Trumungtinių Valstijų rikos žmonių gyv. 00.

J. Kaškiaučius. Kaip suteikti sau is sveikatos reiki. 00.

Solomsko raštų nai. 318 puslapių.

iena iš įdomiaus. Kaina \$1.50.

Nepaprastai įdominimo. Lietuvoje.

Parašė prof. Popiežių vaidmuo; ius. Knyga turi

as: Labai aiškiai nkė savo naudai.

prof. E. A. Kos-

Kaškaitis. Knyga apie technikos \$1.00.

AL. Parašė viškingtonas, Thosčiūsko, Pulaski aina \$1.00.

ašoma nuo bau. Knyga turi 300

ario dekanas Dr. tu apie tarybinę

oliktoji ir Namiis, 360 puslapių.

Apsyaka iš Ame- lietuvių gyvenim-

AM. Parašė Dr. ikatos klausimu, Kaina 65 ct.

Apsyaka iš Ame- Kaina \$1.00.

Parašė vienas iš oetų Stasys Jasim. 256 puslapių.

Parašė R. Miza- goje rasite infor- lis. 190 puslapių.

Bimba, grįžęs iš Knyga 222 pus-

imba. Faktai apie pi. Kaina \$1.00.

lvardas Zdanau- ro su Franko fa-

ir mokestį. me.

Komitetas, Toronto 3, Ont.

Kolektyvinis ūkininkavimas elektriniai čiuptuvai, centri- reiškia palengvinimą darbo ir geresnį gyvenimą. Čia ma- tote vieno tarybinio kolekty- vo melžyklą, kurioje įrengti

elektriniai čiuptuvai, centri- fūgai ir kitos priemonės. Trys melžėjos lengvai gali apsidirbti su 100 karvių per 3 ir pusę valandos.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

IŠTORIJOS DARYTOJAI

Ateinantį antradienį bus pirma diena gegužės mėnesio. Didelį pasaulio dalytą diena laikoma darbininkų solidarumo diena. Ji buvo pradėta minėti keli desėtkai metų atgal ryšium su darbininkų kovomis už 8 valandų darbo dieną. Ji pradžia gavo Čikagoje, kur vyko atkaklios kovos už 8 valandų darbo dieną. Vėliau darbininkai pradėjo tvirtesnes kovas už tą patį reikalą kitur ir ryšium su tuo buvo pradėta minėti Gegužės Pirmoji.

Per tuos kelius desėtkus metų įvyko dideli pasikeitimai pasaulyje. Išaugo darbininkų unijos. Darbininkai įgavo didesnę galią politiniai. Gi trečiojo pasaulio dalyje darbininkai jau stovi prie valdžios vairo. Žinoma, Vakarų pusėje mėgstama sakyti, kad Tarybų Sąjungoje ir liaudies demokratijose valdo komunistai, bet komunistai ir darbininkai yra neatskiriamas dalykas, kaip republikonai ar liberalai ir kapitalistai yra neatskiriamas dalykas.

CCF lyderis Ontarijose teisingai aną dieną išsireiškė, kad Kanadoje gyvenimo lymala yra tokia aukšta už tai, kad Kanados darbininkai nesėdėjo rankas susidėję. Kitaip sakant, už neblogo gyvenimą Kanadoje kreditas tenka darbininkams, kurie per daugelį metų vedė atkaklią kovą. Nemaža dalis to kredito tenka komunistams, kurie negailėdami energijos ir sveikatos grūmėsi gatvėse už unijas, už pašalpą, už apdraudą nuo nedarbo. Daugelis dabartinių unijų lyderių, labai aukštai išsistatanciu, tuomet bijojo galvas iškišti. Jie pasirodė, kada juodieji debesys buvo išsklaidyti.

Taip, Kanados darbininkai žymiai pakeitė Kanados žmonių gyvenimą. Viskas, kuo dabar visi džiaugiamės, buvo iškovota. Niekas nieko nedavė be kovos. Ne vienas yra už tai sėdėjęs kalėjime. Ne vienas yra netekęs sveikatos. Ne vienas yra nukentėjęs pažeminimą ir diskriminaciją. Ne kartą ponai ministrai parlamente svaidė visokiais panikinačiais žodžiais į tuos, kurie aukojosi, kad Kanada būtų tinkama jos didvyriams gyventi.

Aštuonių valandų darbo diena, be abejonės, šiandien yra nebe svarbus klausimas, kadangi mažai darbininkų dirba virš 8 valandų į dieną. Bet tas nereiškia, kad istoriją jau užbaigta. Šiandien iškyla naujos problemos. Reikia jau kalbėti apie 7 valandas į dieną ar dar mažiau. Automacija ir aplamai gamybos mechanizacija grumoją išmetimu iš darbo šimtų tūkstančių darbininkų.

Kanados darbininkams iškyla pavojus užsienio kapitalo dominacijos. Tiesa, pradeda šiuo reikalu rūpintis ir kapitalistai, bet be darbininkų judėjimo jie vieni nieko reikšmingo nedarys šioj srityj.

Darbininkams rūpesčių užtenka. Faktiniai, dabar problemos darosi dar sunkesnės, negu buvo 8 valandų darbo diena. Išsaugojimas taikos, išsaugojimas žmonijos nuo sunaikinimo atominiais ginklais, kaip kitų šalių darbininkams, taip ir Kanados, yra viena iš svarbiausių problemų. Žnoma, kartu auga ir darbininkų organizuotumas ir susipratimas. Neužilgo bus suvienytos dvi didžiausios unijinės organizacijos, kurioms priklauso virš 1,000,000 darbininkų. Pirmu sykiu Kanados istorijoje darbininkai turės tokią didelę organizaciją. Tai bus didelis žingsnis pirmyn.

Iš kitos pusės, Kanados darbininkams reikia dar sparčiau organizuotis ir politiniai kilti. Trys ketvirtadaliai Kanados darbininkų dar neorganizuoti į unijas. Darbininkai dar maža kur atstovaujami savivaldybėse ir parlamentuose. Kanados darbininkų įtaka, turint mintyje tą faktą, kad darbo žmonės sudaro didžiumą gyventojų, palyginti dar labai maža.

Ims daug laiko ir pastangų, kol darbininkai galės užimti jiems priklausančią vietą šalies valdyme.

Gegužės Pirmoji yra priminimas darbininkams, paraginimas, kad jie daugiau pagaltvotų, daugiau padiskusuotų savo reikalus, susidarytų aiškesnį akiratį, geriau permaltvotų savo užduotis ir atsakomybę. Kaip kad antgalvyje

KAS NAUJO PASAULYJE

Egiptas ir Izraelis atnaujino sutikimą nesišaudyti. Matyti Jungtinių Tautų sekretorius juos įtikino, kad jie nieko nelaimės bekariaudami. Mažos šalys, su mažais ištekliais, pakariavusios keletą mėnesių atsidurtų prie bankruto slenkščio.

Paliaubos, tačiau, nėra taika. Tai tik sutikimas nesišaudyti. Taika reiškia susitarimą visais ginčijamais klausimais ir pasirašymą sutarties. Šis klausimas lieka išspręsti ateityje.

Tarybų Sąjunga, kuri buvo kaltinama stovint arabų pusėje, dalyvaudama žydų ambasados surengtame baliuje ir pareiškdamą, kad žydai ir arabai turi susitaikyti, parodė, kad ji nestovi nei vienoj, nei kitoj pusėje.

Tas turėtų paraginti žydus ir arabus rasti vidurį, tai yra, nusileisti ir susitarti. Kaimynams juk nebus patogū gyventi apsištačius sienas kanuolėmis.

Dvylika šalių susitarė dėl atominės energijos panaudojimo taikiems reikalams. Jos nutarė, kad būtų sudaryta atominės energijos agentūra, kuri rinkis atominę energiją iš ją turinčių šalių ir paskui steigs atominę elektros stotis įvairiose pasaulio šalyse.

Ši sutartis turės būti patvirtinta generalės asamblėjos, kuri susirinks rugpiūčio ar rugsėjo mėnesį.

Maskva paskelbė, kad panaikintas Kominformas. Jis buvo sudarytas pasibaigus antram pasauliniam karui.

Kominformas reiškia komunistų informacijų biurą. Prie jo priklausė devynių šalių komunistų partijos, įskaitant Italijos ir Francijos. Jos per tą biurą teikė viena kitai informacijas ir leido bendrą laikraštį.

Jungtinės Valstijos, kaip matyti, nesijautė gerai, kuomet popiežius net per du kartus pasmerkė atominį ginklavimąsi.

Aną dieną Jungtinių Valstijų atominės energijos komisijos pirmininkas ponas Strauss ankėsi pas popiežių ir aiškinosi jam. Paskui jis kalbėjo į grupę valstybininkų ir aukštų bažnytininkų lyderių, aiškindamas, kad Amerika esanti verčiama daryti atominis ginklus. Girė, tik atominiai ginklai be-

likę Amerikos viltis.

Jis taipgi paaiškino, kad Amerika šiemet vėl turės eilę atominų bandymų Pacifice.

Britanija ir Jungtinės Valstijos laiko Vokietijoje didesles militarines jėgas ir jų išlaikymui Vokietija turi duoti didelę sumą — rodos virš \$500,000,000 per metus. Matyti vokiečiams nusibodo svetima kariuomenė ir toks didelis mokestis, nes šiemet Adenauerio valdžia nebenori mokėti.

Anglijos parlamente šis klausimas sukėlė debatus. Nariai reikalavo, kad Britanijos valdžia peržiūrėtų šį reikalą. Kitaip sakant, pagaltvotų, ar nebūtų geriau ištraukti savo divizijas, jeigu reikia patiems šerti jas.

NATO jėgų komandierius generolas Gruentheris (jis bus pakeistas kitu) labai nutębino vokiečius pareiškdamas, kad atsitikime karo reiks užleisti Vokietiją, nes nebūs galima puolimo atlaikyti, bet paskui Vokietija būsianti išlaisvinta.

Vokiečiai niekaip nenori tikėti, kad jis tikrai ir manė taip, kaip kalbėjo. Sakomą, kad olandai ir vokiečiai per savo atstovus kreipėsi pas generolą, kad jis paaiškintų, ką jis tikrumoje turėjo galvoje taip sakydamas.

Bulgarijos premjeras Cervenkovas, kritikuojamas už norėjimą būti "diktatorium", rezignavo. Jis dabar užima antruojo premjero pavaduotojo pareigas.

Jis buvo vienas iš energingiausių Tito smerkėjų.

Ir Capetown negrai pradėda busų boikotą. Mat ir Pietų Afrikoje norima įvesti negrų atskyrimą ir busuose ir traukiniuose.

Kol kas šis atskyrimas negrų įvedamas tikrai dvi aukščiuose busuose. Negrai turi eiti į viršutinį aukštą, o baltieji į apatinį.

Tokiam negrų skirstymui nepritaria daugelis ir baltųjų.

Atkasinėtojai senoviško Jericho miesto Jordane atkasė pabudavotus akmeninius laiptus apie 7,000 metų senumo.

Atkasinėtojų manymu, šis radinys dabar yra seniausias iš visų, kokie tik buvo atkasti.

pasakyta, darbininkai yra istorijos darytojai. Nuo darbininkų priklauso tai, koks bus gyvenimas ateityje.

Jericho miestas yra mini-mas Biblijoje.

Jungtinės Valstijos nesutiko tapti Bagdado pakto nare, bet pasižadėjo remti jį visais būdais.

Be abejonės, amerikiečiams tas kainuos keletą šimtų milijonų dolerių.

Egiptas pripažino Tunisiją ir Moroką nepriklausomomis valstybėmis.

Manoma, kad abidvi prisidės prie Arabų Lygos, kada jos pilnai susitvarkys.

Kas Gi Tas Monaco Princas Reinier

Pereitą savaitę didlapiai užpildė pirmus puslapius paveikslais Monaco princas Rainier ir Hollywoodo žvaigždės Grace Kelly, kurie pereitą savaitę apsidė. Iš spaudos aprašymų galima buvo susidaryti nuomonę, kad Kelly tapo didžiausios karalystės valdove. Kaip gi, tačiau, yra su ta Monaco kunigaikštyste?

Monaco yra mažutė kunigaikštyste, pusės ketvirtainės mylios pločio, Francijoje, prie Viduržemio jūros. Tai 22,000 gyventojų kampelis, sudarytas iš trijų miestelių. Nuo senų laikų šis kampelis yra kaip ir neprigulmingas. Jis nemoka takų Francijai. Svarbiausios Monaco pajamos yra iš gemblerų, kurie tenai praleidžia daug laiko prie gemblerystės.

Ryšium su tuo reikia paminėti dar vieną faktą. Prieplaukoj prie Monte Carlo yra šiuo tarpu graikų milijonieriaus laivas. Tas laivas dabar vadinasi jo žmonos vardu — Christina. Karo metu jis buvo Kanados kariuomenės laivyno nuosavybė ir vadinosi Stormont. Tas milijonierius, Aristotelis Onassis, paverė tą laivuką palociumi. Bet tas dar ne viskas. Jam tenai priklauso dar kai kas daugiau.

Millionierius Onassis kontroliuoja viešbučius ir klubus, kur gyvena susirinkę dykadnomiai. Kas dar pažymėtina, tai kad daugelis gemblerų, atvykę iš kitų šalių, eina registruotis ne į miesto rotušę, o į Onassio laivą Christina.

Reinier, be abejonės, gyvena prabangoje, nes milijonierius Onassis duoda jam kas met po \$150,000. Tai gana graži suma. Iš tos sumos jis galės pragyventi su žmona.

Pastabos

Didlapiai paduoda tik įvykius, kurie iškelia neigiamą tarybiniam čiams Anglijoje.

Tai, žinoma, nieko s tina.

Ne kitaip buvo ir lai buvimo Indijoje.

Bet tas nėra labai sv Pats Chruščiovas kad jis nesitikėjo labai gisko sutikimo.

"Aš žinau," sakė jis, nemylit komunizmo. Momylim kapitalizmo".

Jų vizito tikslas, sak pasitarti, kaip pagerint mnyų sugyvenimą.

Nežiūrint bėglių truktokie vizitai vistiek pag padėtį.

Pavyzdžiui, Kanado Tarybų Sąjungos aukšt reigūnų vizitai davė pre ne sutartį.

Kanada pratuštins kviečių elevatorius an 000,000 bušelių ar dar giau.

To pasekoje buvo sutotarys su kitais p giais kraštais.

Bendrai imant, šia pasaulyje vėrauja op kad žmonija turi tik kelią. Tai sugyvenimas.

O tas reiškia, kad šalys turi stengtis sutv ti savo reikalus taip, ka tų nauda iš to visiems.

Atsteigus normalius tykius, būtų galima žinti tą baisią apsigim mo našta, kuri slėgia šalis.

Na, tai šį šeštadienį madienį įvyks Toronto tuių Literatūros Dra Kanados kuopų atstov važiavimas.

Ši draugija atsto daugiausiai susipratusių tuius. Ji atliko didel švietos darbą Jung Valstijose ir Kanadoje.

Jos uždaviniai labai ypač Kanadoje, kur lie išsimėtę po plačiąją Ka - Geriausio suvažiavim sisekimo.

Kalbant apie šią org cija, noriu pasakyti da ką:

Galima būtų daug da nuveikti kultūros ir a tos dirvoj ir Kanadoje visi pažangūs Kanados viai priklausyti prie nors po truputį padir.

Dabar sunku veikti kad ne visi priklauso, si ir priklausantieji no kiek padirbėti.

O kada apšvietos ir ros darbai silęsta, ta vietoj atsiranda tokie

Pastabos

Didlapiai paduoda tik tuos įvykius, kurie iškelia nedraugiškumą tarybiniams svečiams Anglijoje.

Tai, žinoma, nieko stebėtina.

Ne kitaip buvo ir laike jų buvimo Indijoje.

Bet tas nėra labai svarbu. Pats Chruščiovas sakė, kad jis nesitikėjo labai draugiško sutikimo.

"Aš žinau," sakė jis, "jūs nemylit komunizmo, Mes nemylim kapitalizmo".

Jų vizito tikslas, sakė jis, pasitarti, kaip pagerinti kaimynų sugyvenimą.

Nėžiūrint bėglių triukšmo, tokie vizitai vistiek pagerina padėtį.

Pavyzdžiui, Kanados ir Tarybų Sąjungos aukštų pareigūnų vizitai davė prekybinę sutartį.

Kanada pratuštins savo kviečių elevatorius ant 44,000,000 bušelių ar dar daugiau.

To pasekoje buvo sudarytos sutartys su kitais pažangiais kraštais.

Bendrai imant, šiandien pasaulyje vyrąja opinija, kad žmonija turi tik vieną kelią. Tai sugyvenimas.

O tas reiškia, kad visos šalys turi stengtis sutvarkyti savo reikalus taip, kad būtų nauda iš to visiems.

Atsteigus normalius santykius, būtų galima sumažinti tą baisią apsiginklavimo našta, kuri slėgia visas šalis.

Na, tai šį šeštadienį ir sekmdienį įvyks Toronte Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų atstovų suvažiavimas.

Ši draugija atstovauja daugiausiai susipratusius lietuvius. Ji atliko didelį apšvietos darbą Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje.

Jos uždaviniai labai dideli, ypač Kanadoje, kur lietuviai išsimėtę po plačiąją Kanadą.

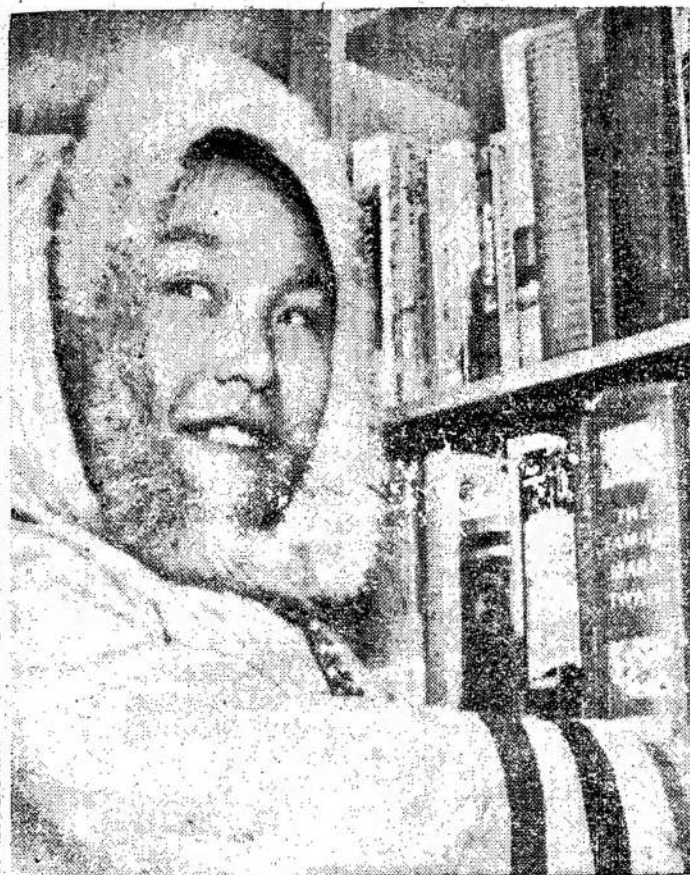
Geriausio suvažiavimui pasisekimo.

Kalbant apie šią organizaciją, noriu pasakyti dar štai ką:

Galima būtų daug daugiau nuveikti kultūros ir apšvietos dirvoj ir Kanadoje, jei visi pažangūs Kanados lietuviai priklausytų prie jos ir nors po truputį padirbėtų.

Dabar sunku veikti todėl, kad ne visi priklauso, ne visi ir priklausantieji nori bent kiek padirbėti.

O kada apšvietos ir kultūros darbai silpsta, tada jų vietoj atsiranda tokie daly-

DEW linija, kurią stato amerikiečiai Kanados šiaurėje, atnešusi eskimams ne tik materialę gerovę, bet ir civilizaciją. Eskimai gerai už-

dirbą prie radaro stočių darbų, taipgi mokinasi "vakarnio" gyvenimo būdo. Čia matote eskimę prie knygų lentynos.

Ką Kiti Rašo

Du Užpuolimai

Keletas dienų atgal nakties metu buvo užpultas ir baisiai sužalotas Victor Riesel, laikraščių kolumnistas. Pasikėsinimas ant jo susietas su jo kėlimu aikštėn tūlose darbo unijose raketizmo.

Riesel yra reakcinis kolumnistas. Jis priešingas visoms unijoms.

Bet nesiranda nė vieno Amerikoje žmogaus, nė vieno padoraus unijisto, kuris užgirtų šitą biaurų pasikėsinimą ant Riesel.

O balandžio 11 d. įvyko dar gilesnės reikšmės užpuolimas. Tai atsitiko Alabamos mieste Birmingham. Ten buvo šešių baltųjų chuliganų užpultas ir sumuštas įžymusis negras dainininkas Nat King Cole akivaizdoje pusketvirto tūkstančio žmonių, artistui dainuojant!

Tai žygis rasistų. Siame atsitikime kriminalistai žinomi. Bet vargiai jie bus nubausti. Mat, jie pasiteisins, kad jie gynė "baltųjų garbę". Juk neseniai du balti žmogžudžiai pavogė ir nužudė keturiolikos metų berniuką, bet niekas jų nenubaudė.

Mūsų federalinė valdžia nė piršto nepajudina prieš baltųjų chuliganų siautėjimą Pietuose. — A. Bimba.

kai, kurie stumia žmones atgal.

J. Y.

Krislas ar Raštas Akyje

Kiek laiko atgal jankis korespondentas pranešė iš Londono, kad anglų vyriausybė vos nepavirto į "druskos stulpą", kaip to bibliško Lotto žmona.

Dalykas tame, kad Edenas "sužinojęs", jog rusai apmokina 200 egiptiečių karininkų.

Taip negalima, užgiedojo Londonas ir Washingtonas! Didiesiems vyrams turavoja mažiukai gaidukai — Čiangas, Syngman Rhee, Franko.

Pilietis H. S. Chicagos "Daily News" klausia:

Jungtinės Valstijos treniruoja kariuomenę 44 šalyse, 1,370,000 amerikiečių kareivių pastoviai laikomi 73 užsienio valstybėse.

Je, anot evangelijos: Kaimyno akyje ir krislą pamato, o savoje nei rasto. — L. Jonikas.

45 Metai

Šių metų balandžio 5 dieną sukako lygiai 45 metai, kai buvo įkurta Laisvė.

Taigi mūsų laikraštis jau eina 46-uosius metus.

Kartoti tai, kas jau nekartą buvo sakyta, kad per tuos 45 metus Laisvė dažnai turėjo sunkių laikų, neverta, nes tai kiekvienam gerai žinoma.

Būtų buvę stebūklas, jei darbinikiškas laikraštis nebūtų turėjęs sunkių laikų.

Bet ligi šiol kiekvienas sunklaikis, kiekviena kliūtis buvo nugalėta ir laikraštis

tebeina — nuo 1919 metų jis tebeina dienraščiui.

Tai buvo padaryta ne stebūklais, o pačių laisviečių nuoširdžiu pasiaukojimu ir darbštumu.

Iš Laisvės įkūrėjų žinome, jog dar gyvi yra du.

Apie Juozą Undžių, išvykusį į Lietuvą prieš Antrąjį pasaulinį karą, tikrų žinių neturime, — gyvas jis ar miręs. Greičiau bus miręs.

Pirmasis Laisvės redaktorius — Dr. A. Montvidas — redagavęs laikraštį neilgai, dar sveikas ir gyvas.

Leonas Prūseika, kuris 1911 metų pabaigoje pradėjo Laisvę redaguoti, tik neseniai baigė rašyti knygą ir tebedirba Vilnyje.

Gaila, kad mirė Vincas Paukštys, ilgai prie Laisvės dirbęs — pradėjęs jai dirbti 1911 metų pabaigoje.

Amžina atmintis Laisvės įkūrėjams, jai dirbusiems ir skaitytojams, kurie jau mirė!

Geriausios sveikatos gyviesiems! — R. Mizara.

Kapitalizmas ir Savikritika

Šiuo tarpu visuose socialistiniuose kraštuose virte verda savikritika — atviras, nuoširdus ieškojimas ir kėlimas viršun klaidų ir trūkumų. Iš to, aišku, bus galima visiems pasimokyti.

Bet kaip su savikritika čia pat, pas mus, Amerikoje? Ar gali kapitalizmas dasileisti prie panašios savikritikos? Įžymusis visuomenininkas ir buvęs New Yorko Miesto tarybos narys Benjamin Davis labai abejoja.

Kodėl kapitalizmas negali pripažinti ir nepripažįsta savikritikos?

Kapitalizmo apaštalai ir palaikytojai negali dasileisti prie panašios savikritikos todėl, nurodo Davis, kad:

"Kapitalizmas visas pastatytas ant melo, ant neteisybės, išnaudojimo, rasizmo, spaudos, karų ir krizių sistemos. Pradėjimas nors truputį savikritikos kas liečia tas neteisybes kurias kapitalizmas yra papildęs, tuojau atidarytų Pandoros dėžę įvairiausių kriminalyčių tokio dydžio, kurių nė įsivaizduoti negalima. Kaipgi su karais, kuriuos pagimdė kapitalistinės lenkty nės?

Kaipgi su nulinciavimu tūkstančių negrų, su nužudymu tūkstančių darbininkų, pamerkimu milijonų alkui ir sunaikinimui, kaipgi su baltosios rasės pirmybės sistema ir t.t.?

"Ar kas nors gali įsivaizduoti Eisenhowerį ir Trupaną pripažįstant šitas baisias jų sistemų kriminalybes? Paul Butler, demokratų partijos pirmininkas, net nedrįsta kritikuoti Eastlandą, o prezidentas Eisenhoweris ploja dešiniasparniam ma-

ŠYPSENOS

Dar Neaišku

"Ar tavo dėdės protas buvo veiklus ir sveikas iki pat mirties?" klausia mergina vaikina.

"Sunku žinoti. Testamentas bus perskaitytas tik tai rytoj".

Nejaugi?

"Virš visko, tu turi valgyti daugiau vaisių, ypač jų lupynių", patarė gydytojas. "Lupynėj randasi daugiausia vitaminų. Beje, kokius vaisius tu geriausiai mėgsti?"

"Kakavos riešutus".

Jei ką Darai, Daryk Greitai

Vienas biblijos mėgėjas buvo įsitikinęs, kad biblijos žodžiai turi ypatingą reikšmę, jei knygą atverti kaip papuola ir užmeti akis ant kurio nors sakinio.

Vieną kartą jis taip atsivertė bibliją ir jo žvilgsnis puolė ant posakio: "Judas išėjo ir pasikorė".

Aiškų, tas jam atrodė ne kaip, tai jis atsivertė knygą kitą vietą ir dabar žvilgsnis atsimušė į posakį: "Eik ir taip padaryk".

Galit suprasti, kad tas dar labiau nepatiko. Tad jis dar kartą atsivertė knygą. Šito sykiu jis perskaitė: "Jei ką darai, tai daryk greitai".

kartistui Nixonui į petį ir geru boisu jį vadina.

"Prie kapitalizmo kriminalystės yra įgimta sistemos dalimi, o ne klaidos arba silpnybės, kurias pagimdo nukrypimas nuo tos sistemos. Negali būti kapitalizmo be baisiausių kriminalyčių prieš žmones, prieš asmenis, prieš valstybes ir prieš žmoniškumą".

Štai kodėl, Daviso supratimu, negalima laukti rimtos, nuoširdios savikritikos kapitalistinėje santvarkoje.

— Laisvė.

Padėkos Žodis

Šiuomi širdingai dėkojame visiems Hamiltono draugams ir draugėms, kurie surengė mums netikėtą pobūvį ir apdovanojot taip vertingą dovana. Šis jūsų draugiškumas pasiliks mūsų širdyse neišdildomai ant visados.

Taipogi dėkojame Vitui Pampalui už labai gražią dovaną, kurią prisiuntė tą patį vakarą.

Dar kartą tariame visiems nuoširdų aciu.

O. A. Petroniai

Pravdos Editorialas

KODĖL ASMENYBĖS KULTAS SVETIMAS
MARKSIZMO - LENINIZMO DVASIAI

(Tąsa)

Komunistų partijos ir Tarybų valstybės įkūrėjas ir vadovas V. I. Leninas visuomet teikė ypatingą reikšmę partijos vaidmeniui vadovaujant Tarybų valstybei ir visai socialistinės statybos eigai. Nurodydamas didžiulę Komunistų partijos atsakomybę, kuri jai tenka, kaip šalies valdančiajai partijai, Leninas pats griežtai laikėsi ir reikalavo, kad visi komunistai laikytųsi partinio gyvenimo normų ir vadovavimo principų, partijos parengtų remiantis dideliu patyrimu. Svarbiausias iš šių principų yra vadovavimo kolektyvumas, kylantis iš pačios esmės partijos, sukurtos remiantis demokratiniu centralizmu, deriniu partijos narių aktyvumą, iniciatyvą ir savi veiksmiškumą su geležine drausme. Leninas sakydavo, kad revoliucija iškels "kolektyvinį organizatoriaus talentą, be kurio milijoninės proletarų armijos negali pasiekti savo pergalės". (Raštai, 29 t., 74 psl.).

Asmenybės kultas ir jo įtakoje paskutiniu metu J. V. Stalino gyvenimo ir veiklos laikotarpiu susiformavusi vadovavimo praktika padarė didelę žalą. Tai, kad Stalinas ignoruodavo partinio gyvenimo normas ir partinio vadovavimo kolektyvumo principą, neretai vienasmeniai išspėdavo klausimus, — iškraipydavo partijos principus ir partinę demokratiją, pažeisdavo revoliucinį teisėtumą, sukeldavo nepagrįstas represijas.

Tiktai asmenybės kulto ir su juo susijusių partinio gyvenimo normų pažeidimų dėka galėjo prasiskverbti į vadovaujančius postus partijoje ir valstybėje toks užkietėjęs imperializmo agentas, kaip Berija, ir jo bendrininkai. Tai, kad Centro Komitetas demaskavo ir sutriuškino niekingąją, išdavikišką Berijos gaują, įgalino likviduoti socialistinio teisėtumo pažeidimus ir pilnu mastu atkurti leninines partinio gyvenimo normas, socialistinio teisėtumo normas ir principus.

Ryžtingas TSKP Centro Komiteto, partijos 20-to suvažiavimo pasisakymas prieš asmenybės kultą, nuoseklus, platus to kulto žalos aiškinimas turi didžiulę teorinę ir praktinę reikšmę.

Reguliarus partinių suvažiavimų ir konferencijų, Centro Komiteto plenumų rengimas, sistemingas kitų aukščiausiųjų partijos orga-

nų ir jos vietinių organizacijų darbas, platus kolektyvinių nutarimų svarstymas ir ruošimas yra nepažeidžiama taisyklė mūsų partijos, kuri yra atsakinga už didžiosios valstybės, liaudies likimą; už komunizmo sukūrimą mūsų šalyje.

"Masė, — mokė Leninas, — turi turėti teisę rinktis atsakingus vadovus. Masė turi turėti teisę juos keisti, masė turi turėti teisę žinoti ir tikrinti kiekvieną kad ir mažiausią jų veiklos žingsnį. Masė turi turėti teisę kelti visus be išimties dirbančiuosius masės narius valdomosioms funkcijoms. Bet tai nėra kiek nereiškia, kad kolektyvinio darbo procesas galėtų likti be tam tikros vadovybės, be tikslaus vadovo atsakomybės nustatymo, be griežčiausios tvarkos, kurią sukuria vadovo valios vieningumas". (Raštai, 27 t., 189 psl.).

Kovojant prieš asmenybės kultą, reikia atminti, kad marksizmui-leninizmui svetimos smulkiaburžuazinės, anarchistinės pažiūros, neigiančios masių vadovų, organizatorių vaidmenį. Nepaprastai didelis socialistinės statybos patyrimas moko, kad vadovavimo kolektyvumo, socialistinio demokratizmo platus vystymo principas anaipol neneigia atskiro vadovo vaidmens ir atsakomybės už pavestą darbą. Taip pat yra žinoma, kad Komunistų partija gynė ir gina vienvaldiškumo principą vadovaujant gamybinėms įmonėms, kariniuose reikaluose.

TSKP Centro Komitetas ėmėsi ryžtingų priemonių lenininėms partinio gyvenimo normoms atkurti, kolektyvinio vadovavimo principui atkurti visose partijos grandyse, nuo viršaus iki apačios; savikritikai ir trūkumų kritikai vystyti, svarbiausiems klausimams kolektyviai svarstyti ir spęsti.

Gyvenimas rodo, kad lenininių kolektyvinio vadovavimo principų atkūrimas ir kova prieš asmenybės kultą sukėlė neregėtą plačiųjų darbo žmonių masių aktyvumo ir kūrybinės iniciatyvos pakilimą. Tai teigiamai atsiliepia visai mūsų ūkinei ir kultūrinei statybai.

Asmenybės kultas padėjo plisti ydingam metodui vadovaujant partiniam ir ūkiniam darbui — grynai administravimui, ugdė panieką kylančiai iš apačios iniciatyvai. Antai, buvo padarytos rimtos klaidos vadovaujant

žemės ūkiui. Dėl jų buvo apleista eilė svarbių jo šakų. Kaip yra žinoma, Centro Komitetas atskleidė tas klaidas ir ėmėsi priemonių žemės ūkiui smarkiai pakelti, kas jau duoda savo gerus rezultatus.

Asmenybės kulto dėka vystėsi tokie biau rūšis reiškiniai, kaip trūkumų užtrynimai, tikrovės lakavimas, mulkinimas. Mes dar turime nemažą pataikūnų, alilujininkų, žmonių, pripratusių kalbėti iš špagalkų, išauklėtų melikaujamu paklusnumo ir pataikavimo viršinkams dvasia. Su šaknimis išrauti ir įveikti tas labai žalingas asmenybės kulto atgyvenas yra mūsų neatidėliotinas uždavinys.

Didelę žalą padarė asmenybės kultas ideologinio darbo srityje. Jeigu paimsime asmenybės kulto įtakoje parašytus darbus iš filosofijos, politinės ekonomijos, istorijos ir kitų visuomeninių mokslų, tai daugelis jų yra citatų iš J. V. Stalino kūrinų ir jo liaupsinimo rinkinių. Vienas iš ryškių asmenybės kulto pasireiškimų yra J. V. Stalino "Trumposios biografija", kuri buvo redaguojama jam tiesioginiai dalyvaujant. Daugeliu atžvilgių taip pat persunkta asmenybės kultu ir knyga "Visąja Jungtinės Komunistų partijos (bolševikų) istorijos trumposios kursas". Dogmatizmas ir prisiskaitėliškumas — tiesioginis asmenybės kulto klestėjimo rezultatas, nes to kulto sąlygomis buvo manoma, kad vystyti, stumti pirmyn teoriją, pasakyti ką nors originalaus ir naujo gali tik vienas žmogus — Stalinas, o visi likusieji turi populiarinti jo išreikštas mintis, atpasakoti jo duotus formalumus. Visa tai stabdė marksizmo-leninizmo teorijos vystymąsi. Esant tokiai padėčiai, buvo ignoruojamas vaidmuo, kurį vaidina partijos kolektyvinė mintis, stumianti teoriją į priekį, nebuvo giliai nagrinėjami partijos nutarimai, kurie įkūnija didį partijos istorinį patyrimą, jos išmintį.

Tam tikrą pėdsaką asmenybės kultas taip pat paliko eilėje meno ir literatūros kūrinių. Daugelis mūsų istorinių ir ypač karinių kinofilmų, literatūros ir tapybos kūrinių skirti visų pirma Stalino asmenybei liaupsinti ir garbinti. Pavyzdžiui, kariniuose kinofilmuose ir literatūros bei meno kūriniuose dar iki šiol nėra teisingai nušviestas komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės, mūsų armijos ir liaudies vaidmuo Didžiajame Tėvynės kare, o joms priklauso pasaulinis istorinis nuopelnas, kad mūsų Tėvynė buvo apginta ir visa žmonija buvo

išgelbėta nuo joms grėsusio fašistinio pavergimo.

Su šaknimis išrauti asmenybės kulto atgyvenas iš teorinės ir praktinės veiklos yra vienas iš svarbiųjų partijos ir visų jos organizacijų uždavinių tam, kad būtų pašalinta bet kuri galimybė asmenybės kultui atgyti vieno ar kito forma.

Veiant asmenybės kulto liekanas ir atgyvenas iš mūsų gyvenimo, reikia plačiai vystyti aiškinamąjį darbą. Partija moko, kad vykdydamas didelį ir sudėtingą darbą negalima blaškytis ir skubėti. Būtų neteisinga įsivaizduoti, kad pakanka imtis kai kurių administracinių priemonių, ir asmenybės kultui bus padarytas galas visiems laikams. Taip pat neleistinas skubotumas sprendžiant didelius teorinius klausimus. Tokia pažiūra ir ideologinius klausimus gali padaryti tikrai žala. Norint įveikti asmenybės kulto atgyvenas, reikia plačiai vystyti ir gerinti propagandą ir agitaciją, visą mūsų ideologinį, teorinį darbą.

Didžioji lenininio Centro Komiteto vadovaujamos Komunistų partijos įkvepiantioji ir vairuojantioji veikla, tarybinės liaudies pasiukojantis darbas — tai kas sudaro visų mūsų laimėjimų ir pergalių priežastį bei šaltinį. Ir būtų absurdas, besiribojantis su prietarungumu, įsivaizduoti, kad visos mūsų istorinės pergalės yra tik vieno žmogaus vadovavimo rezultatas, kaip tai buvo daroma asmenybės kulto klestėjimo laikotarpiu. Visos šios pergalės yra liaudies ir partijos didžiulio užmojo veiklos rezultatas, ryškus didžiųjų marksizmo-leninizmo idėjų triumfo pasireiškimas.

Tarybų Sąjungos Komunistų partija, išauklėta marksizmo-leninizmo mokymu, turinti pusės šimtmečio darbo patyrimą, užgrūdinta revoliucinės kovos ugnyje, turi savyje nesuskaitomas kūrybines jėgas. Reikiamai pagerbdama J. V. Stalino nuopelnus, blaiviai įvertindama tą stambų indėlį, kurį jis įdėjo į revoliucijos reikimą, į socializmo statybos reikimą, partija kartu ryžtingai išklė klausimą dėl Stalino asmenybės kulto likvidavimo, siekdama visiškai atkurti lenininius partinio bei valstybinio darbo principus ir normas ir tuo pačiu sudaryti kuo geriausias sąlygas visai mūsų didžiajai kuriamajai veiklai statant komunizmą.

Tas faktas, kad partija kuo tiesiausiai ir ryžtingiausiai išklė principinį klausimą dėl marksizmo-leninizmo dvasiai svetimo asmenybės kulto, rodo jos didį moralinę ir politinę jėgą, jos le-

nininių principų nepajudinumą, jos glaudų ryšį su liaudimi. Visas Tarybų Sąjungos Komunistų partijos istorinis patyrimas įtikinamai rodo, kad mūsų partijos politika teisinga ir tvirta, kad ji buvo didžiųjų tarybinės liaudies pergalių šaltinis, kad ji atitinka pagrindinius darbo žmonių gyvybinius interesus, kad ji nuveda vienintelį teisingą kelią į komunizmą, kad ji yra įkvepiantis pavyzdys visam tarybiniam komunistiniam ir darbininkų judėjimui.

Komunistų partijos 20-tas suvažiavimas su nauja jėga pademonstravo neišardomą partijos vienybę, jos susitelkimą apie lenininį Centro Komitetą, parodė, kad visa tarybinė liaudies vieningai remia partijos politiką.

Svarbiausias partijos, visų jos organizacijų uždavinys dabar yra plačiai aiškinti ir įgyvendinti TSKP XX suvažiavimo nutarimus, įvykdyti suvažiavimo nubrėžtą grandiozinę komunistinės statybos programą.

Istorinių 20-to suvažiavimo nutarimų įkvėpta, Komunistų partija užtikrintai veda mūsų liaudį į naujas pergalės komunizmo statyboje.

(Kovo 28 d. "Pravda")

Nesijuokit

Vienas išradėjas siūlo Toronto miestui įrengti įtaisus automobiliuose, kad juose girtieji važiuojant šviestų šviesos ant viršaus automobilius.

Mano manymu, tai labai geras pasiūlymas. Jį įvedus, nereiktų elektros dėl gatvių apšvietimo.

Daug kas klausia, kodėl tarybiniai lyderiai, vykdamai užsienius, nesiveža savo žmonų.

Man atrodo už tai, kad tenai vyrai yra lygūs moterims ir jų moterys nevedžioja už nosies, kaip kad yra pas mus.

Sandara gailisi, kad VLI-Ko vadai, vykdamai pas popiežius, neaplinkė stebuklingosios panelės Liurde. Girdi, gal būtų pasigydę nuo nekurčių ligų.

L. Jonikas sako, kad VLI-Ko ligoms gydyti geriau tikėtų koks nors devindrekis. Pilnai su juo sutinku.

Pregresas džiaugiasi Laisvė, kad jam buvę labai lengva gimti. Girdi, motinai beuogaujant jis iškritęs ant samanų ir baigta.

Atsiminkit, kad tais laikais parašiuotų nebuvo.

Dr. Šaipokas

Sako Geležis Perkeliama

Mūsų "laisvasis" pasaulis per eilę metų po praėjusio karo sutartinai tauškė a "geležinę užuolaidą", kuri socialistinis pasaulio sekrius buvęs atsivėręs nuopitalistinio pasaulio. Šio tmino autoriais buvo Hitleris ir Čiorčilas. Pirmasis galvojo, o antrajam jis bai patiko ir paleido į sūtą. Bet atrodo, kad kapitalai bereikalingai smerkt "geležinę užuolaidą", nebuvo jiems naudinga. Dabar kada ta "geležinė užuolaidai baigiama draskyti, reakneriai pradeda gailėtis. Kariai jį bus perkelta į karninę pusę.

Štai ką tuo reikalu išsria Toronto Daily Star, ris per eilę metų su pagimu rašė apie tą "geležinę užuolaidą":

"Per eilę metų Vakarėkė: kad tuščias darbandyti susikabėti su komunizmo lordais, kol jie bus sidarę patys ir savo žmogū "geležinės užuolaidai. Dabar jie nuleido užuolaidą į Rusiją ir satelitus; o komunizmo lordai važinėja po saulį, kaip kad niekad nežinėjo.

"Bet išrodo, kad neke žmonės aktualiai norėjo, jie būtų namie ir raukyt negu kad išeitų ir šypsot. Kada jie bando išeiti ir šisotis, oras prisipildo vakarinių politikierių ir spaud teisingais išmetinėjamis grėšmingais išpėjimais.

"Galėtų būti tragiška, da, jeigu šis atsinešimas gyventų ir sulaukytų aug Rytų-Vakarų kontakto. abejonės, nauja komuntaktika sudaro pavojų Varams. Bet mes turime gyti tame pačiame pasaulyje rusais; mes turime kalb su jais, jei norime, kad suvenimas būtų taikus. platesni ir dažnesni kontaktai bus, tuo bus geresprogos susipratimui ir kai. Nieko nebus galima mėti pakeičiant komungeležinę užuolaidą savo uolaidą".

Bet atrodo, kad yra daroma tokia užuolaidai. nados vyriausybė, nelei ma Robesono ir taryb moterų atvykti Kana pastatė gerą dalį tos užuolaidos.

Globe and Mail, konseltyviškas didlapis, taipgi perdaug linksmas šiuo kinu. Editoriale, kurį uždina "Ko mes bijome?" rašo:

"Vienu iš didžiųjų lektualių demokratijos numų yra jos akla baimė

Sako Geležinė Užuolaida Perkeliama Vakarų Pusėn

Mūsų "laisvasis" pasaulis per eilę metų po praėjusio karo sutartinai tauškė apie "geležinę užuolaidą", kuria socialistinis pasaulio sektorius buvęs atsivėręs nuo kapitalistinio pasaulio. Šio termino autoriais buvo Hitleris ir Čiorčilas. Pirmasis sugalvojo, o antrajam jis labai patiko ir paleido į svietą. Bet atrodo, kad kapitalistai bereikalingai smerkė tą "geležinę užuolaidą", nes ji buvo jiems naudinga. Dabar, kada ta "geležinė užuolaida" baigiama draskyti, reakcionieriai pradeda gailėtis. Veikiausiai ji bus perkelta į vakarinę pusę.

Štai ką tuo reikalu išsitarė Toronto Daily Star, kuris per eilę metų su pamėgimu rašė apie tą "geležinę užuolaidą":

"Per eilę metų Vakarai verkė, kad tuščias darbas bandyti susikalbėti su komunizmu lordais, kol jie bus užsidarę patys ir savo žmones už "geležinės užuolaidos". Dabar jie nuleido užuolaidą, kad įleis daugiau vizitierių į Rusiją ir satelitus; o komunizmo lordai važinėja po pasaulį, kaip kad niekad nevažinėjo.

"Bet išrodo, kad nekuri žmonės aktualiai norėjo, kad jie būtų namie ir raukytųsi, negu kad išeitų ir šypsotųsi. Kada jie bando išeiti ir šypsotis, oras prisipildo vakarinių politikierių ir spaudos teisingais išmetinėjimais ir grėsmingais įspėjimais.

"Galėtų būti tragiška klaida, jeigu šis atsinešimas įsigyventų ir sulaukytų augimą Rytų-Vakarų kontaktų. Be abejonės, nauja komunistų taktika sudaro pavojų Vakarams. Bet mes turime gyventi tame pačiame pasaulyje su rusais; mes turime kalbėtis su jais, jei norime, kad sugyvenimas būtų taikus. Juo platesni ir dažnesni kontaktai bus, tuo bus geresnės progos susipratimui ir taikai. Nieko nebus galima laimėti pakeičiant komunistų geležinę užuolaidą savo užuolaidą".

Bet atrodo, kad yra jau daroma tokia užuolaida. Kanados vyriausybė, neleidama Robesono ir tarybinių moterų atvykti į Kanadon, pastatė gerą dalį tos užuolaidos.

Globe and Mail, konservatyviškas didlapis, taipgi neperdaug linksmas šiuo reiškiniumi. Editoriale, kurį užvardina "Ko mes bijome?", jis rašo:

"Vienu iš didžiausių intelektualų demokratijos silpnųjų yra jos akla baimė ko-

munizmo. Tai atspindis, kuris savaime matosi nekurių vakarinių vyriausybių pastangose laikyti savo šalių žmones pridengtus, kad jie nesudurtų su komunistais, tikrais ar įtariamais, lyg jų įsitikinimai būtų užkrečiami ir pavojingi, kaip buboniška plėga.

"Toks nesveikas atsinešimas pasiekė klimaksą Jungtinėse Valstijose Makarčio eroj, bet dar neužsibaigė su tuo melancholišku laikotarpiu. Jis pasirodė keliais atvejais Kanadoje, o iš vėliausių yra Dominijos vyriausybės atsakymas įsileisti Paul Robesoną. Ottawa taipgi pranešė, kad ji neįsileis grupės Rusijos moterų. Didžiojoje Britanijoje, nekuri dalyje spaudos ir visuomenės apsirgo tuo pačiu negalavimu ryšium su premjėro Bulganino ir partijos sekretoriaus Chruščiovo vizitu.

"Tai ironiška tokioj šaly, kuri per šimtmečius buvo prieglauda politiniams ir religiniams tremtiniams iš viso pasaulio — įskaitant ir Karolį Markšą. Toks nusisukimas nuo tradicijų apgailėtinas dėl kelių priežasčių. Pirmoj vietoj, tas yra prisi pažinimu, kad nėra užtektinai pasitikėjimo mūsų pačių sistema ir savimi. Ne tik kad mes pasirodome esą netikri demokratijos pastovumu ir pritaikomumu, bet ir baimės apimti, kad dauguma mūsų piliečių gali būti sugadinti. Tai bausis prisipažinimas, ir jis gali padaryti gilų efektą į nenusistatčiusius Azijos ir Afrikos žmones, į kuriuos mes norime padaryti įspūdį.

"Dar daugiau, demokratiname pasaulyje — o ypatinai tose šalyse, kur daugiausia baiminamasi — randasi krikščionybės pamatai. Jos proponuotojai prašydavo, ir gaudavo, leidimų vykti, kur jiems patinka, steigimui misijų. Jie vyko su įsitikinimu, kad žmonės, kurie buvo mokinami krikščionybės, išmoks žmogaus didybės, o per tą suras ir kelią į laisvę. Kada jie buvo atmesti, jie kalbėjo, kad jų antagonistai bijo naujų idėjų, bijo laisvės. Bet pirmose eilėse ty, kurie norėtų pastatyti barjeras prieš asmenis su kitomis idėjomis, yra krikščionių bažnyčios pasekėjai. Tas yra prisipažinimu, kad jie, taipgi, bijo to paties, kuomi jie kaltino kitus".

Po revoliucijos rusai bandė izoliuoti savo žmones, bijodami, kad jie nesusižavėtų mūsų gyvenimo būdu. Bet dabar, "ironiška", padėtis pasikeitė atbulai, nors netaip

žymiai. Daugiau rusų leidžiama keliauti po mūsų dalį pasaulio, o mes išrodo bijome jų — ar nerusiškų jų simpatizatorių. Kokią išvadą jie turi pasidaryti, yra labai aiški.

"Jeigu mes tikime, kad mūsų sistema yra geresnė, kaip kad mes ir privalome tikėti, mes turėtume džiaugtis proga parodyti jos pranašumą tiems, kurie mano kitaip. Elgtis priešingai, reikia išduoti principus, ant kurių ta sistema yra parėmta".

Taigi, tariant tikrai lietuviškai, "neturėjo boba bėdos, nusipirko parsiuką". Prašė, prašė, kad ta užuolaida būtų nuimta, o dabar, kada ji nuimta, žmonės skubinasi užtiesti savo. Gerai tik tiek, kad įtakingoji spauda, nors ne visa, mato žalą tame.

Ištikro, ko gi bijoti susitikti su žmonėmis, kurių idėjos kitioniškos? Baimė rodo tik tai, kad žmogus jaučia, jog jis stovi ant labai minkštos žemės.

Unijos Reikalai

RED LAKE. — Šiame distrikte randasi šešios aukso kasyklos, penkios lėptipiūpės. Kiekvieną vasarą daugelis turistų atvažiuoja. Daugiausiai iš Jungtinių Valstijų. Red Lake distrikte vasaros laiku gera proga pažuvauti, yra daug maudynių, kur galima smagiai pasimaudyti, saulės spinduliuose pasikaitinti, šviežiu oru pakvėpuoti. O žiemos laiku, medžioti meškas, briedžius, zuikius, laukines vištas.

Kaip Red Lake gyvuoja, bus jau virš 30 metų.

Pragyvenimas Red Lake daug brangesnis, negu kitur visoje Kanadoje. Darbininkų uždariai daug mažesni. Dėl to, kad nėra unijų. 1955 metais atvažiuojo organizatorius iš Teamsters International Union lokalo 9. Jis gavo apie 40 narių, tai nieko neišėjo, turėjo palikti Red Lake. Šiais metais kovo mėnesio 1 dieną atvažiuojo organizatorius iš International Union of Mine, Mill and Smelter. Gabus, jaunas kanadietis. Kokie devyni metai, kaip atvažiuojo Kanadon. Jis visokių kalbų moka, tai gavo daug jaunų ateivių simpatijos.

Red Lake distrikte iš šių aukso kasyklų keturios kasyklos jau įsteigė unijas. Dar dvi kasyklos spiriasi, nenori pasiduoti. Su laiku ir tos turės pasiduoti. Dar kova nebaigta, dar reiks kovoti, gal net streikuoti.

Vietinėn valdybon išrinkti geri darbininkai. Pirmininkas yra gabus žmogus, anglių tautos.

Redlalkietis

TORONTIEČIŲ KRONIKA

LLD Suvažiavimas

Šį šeštadienį ir sekmadienį čia įvyks Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų atstovų suvažiavimas.

Laukiama svečių iš Jungtinių Valstijų ir taipgi iš kitų Kanados vietų.

Pasveikinimo Balius

Draugės A. Rušenienės draugės ruošėsi suruošti jai pagerbtuves ryšium su gimtadieniu, bet tuo tarpu sužinojo, kad ji ir A. Gužauskas sukūrė šeimyninį židinį, tad nieko nelaukdamas jos ir suruošė pas draugus žiziūnus Westone balių, kaip jos pačios aiškino, pasveikinimui jaunavedžių.

Balius buvo labai linksmas, visi buvo skaniai pavaišinti, o jaunesiems buvo palinkėta daug laimės ir dar įteikta dovanų atminčiai. Gi ant rytojaus jaunesni pakvietė rengėjas ir svečius ir skaniai pavaišino.

Laimingo jiems gyvenimo.

Lankėsi Toronte

Iš Londono, Ont., buvo atvykęs draugas P. Blažys, seniau gyvenęs Montreale. Jis dairėsi pirkti kokį biznį.

Turėjo Operaciją

Draugų W. ir S. Strazevičių sūnus Walteris turėjo sunkią operaciją. Dabar jis sveiksta ligoninėje.

Taipgi pergyveno sunkią ant kojos operaciją A. Betkus.

Buvo Susirgę

Buvo susirgę draugai F.

Gutauskas ir Ch. Morkūnas, seni mūsų veikėjai, bet vienas jau pasveiko, o kitas irgi sveiksta.

Mirė J. Baltas

Pereitą savaitę buvo palaidotas Jonas Baltas, dar nesenas žmogus. Mirties priežastis — širdies priepuolis.

Liko nuliūdime žmona Janina, dukterys Danutė ir Aldona. Lietuvoje liko trys broliai ir dvi seserys.

Rep.

Padėka

TORONTO. — Mes reikiame nuoširdžiausią padėką už suruošimą mums nepaprastai didelės staigmenos — šiaurpartijos. Jūsų suruoštas puikus mums pokylis bus amžinai minėtinas, o naudingos ir vertingos dovanos suteiks mums gražią pradžią šeimyniniam gyvenimui.

Adelė Alksnytė
Antanas Juška

JAPONIJA SUVARŽO VIZŲ ISDAVIMĄ

TOKIJO. — Japonijos žinių agentūra pranešė, kad Japonijos vyriausybė suvaržo vizų išdavimą asmenims, kurie nori lankytis socialistiniuose kraštuose.

Vizos vykimui į socialistinius kraštus bus išduodamos tik tiems, kurie vyks su valstybiniais reikalais.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

Ukrainska Knyha

1162 Dundas St. W., Toronto, Ont.

Yra vienintelė tos rūšies kompanija Kanadoje, kuri turi Tarybų Sąjungos išduotą specialų leidimą.

Primam persiuntimui gatavai paruoštus siuntinius iš dėvėtų ar naujų drabužių, medžiagų, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Dėkite savo naudotus, ar bile kur nusipirktus. Taipgi galite atsiųsti mums persiuntimui siuntinius ir iš kitų vietų, iš kitų miestų. Persiunčiame siuntinius tiesiai į Tarybų Sąjungą ir todėl jie nueina greičiausiai, be jokių sutrukdymų. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų kontorą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Visi siuntiniai apdrausti
Siuntinių galima siųsti kiek norite. Kada suka-
kuotas neturi būti sunkesnis kaip 20 svarų
Naudotų drabužių dezinfekavimą galima pavesti
mūsų kontorai

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba
Atdara kasdieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.
(Išskaitant šeštadienius)
Telefonas: LE. 2-8928

Montrealo žinios

Reikalauja Ištirti Policijos Brutališkumą

Montreal Trades and Labor unionų taryba reikalauja policijos departamento disciplinos komisiją, kad padarytų nuodugną ištyrimą tų policininkų, kurie brutališkai elgiasi su kalniais, arba su areštuotais žmonėmis. Taryba užgrybė vieną tokį disciplinos komisijos žygį, kad patuosavo pereitą savaitę vieną policininką už brutališkumą.

Nebevers Daugiau Vyrų Pasirašyti, kad Bus Geras

Cia jau pusėtinai yra įėjusi mada, kad jei žmona susipyksta su vyru, tai traukia jį į teismą, kur teisėjo nuosprendžiu pasirašo pasižadėjimą būti žmogai "geru", o jei ne — ant jo gula visa atsakomybė. Teisėjui Irene Lagarde, pagaliau, atsibodo tokiu būdu palaikyti taiką šeimoje. Ir kada Andre Duch-ne atsidūrė teisme, kaltininkų užpuolime žmonos, ir šiam prisipažinus kaltu, teisėjas paklausė moters: "Tu nori, kad aš jį pasiūsciau į kalėjimą?". "O, ne", atsakė žmona. "Tai ką tu nori, kad aš padaryčiau?", vėl klausia teisėjas. Ji paprašė, kad teisėjas priverstų vyrą pasirašyti pasižadėjimą palaikyti namuose taiką.

"Niekio panašaus", teisėjas atkirto. "... pasirašyti pasižadėjimą, kurį žmona paskui laikytų vyru ant galvos kaip grąšinimą, po

kiekvieno ginčo. Aš daugiau to nedarysiu".

Vadinasi, ne visada ir žmona gali būti teisinga, nors ji ir turėtų teismo keliu priverstą vyrą pasirašytą pasižadėjimą. . .

Už \$200 Išėmė \$20,000

Emile Poirier, eidamas sekretoriaus pareigas dresmerių unijoje, menedžeriaus buvo pasiūstas su pakvitavimu išimti iš banko \$200.00. Jis iš keturių nulių pakeitė juos kitaip ir kableliu atskyręs padarė sumą \$20,000. Tai buvo valdiškų bonų iš banko išėmimo ir iškeitimo klausimas. Paėmęs iš manko paskutinę sumą, unijai pridavė \$200, o likusius sau pasilaikė. Kada vagystė buvo susekta, jis pinigų jau buvo praleidęs. Žadėjo atmokėti, bet iš kur jis atmokės, neturėdamas pinigų. Už tai dabar patrauktas į teismą. Koks bus teismo nuosprendis, dar nėra žinios.

Gal Pakeis Mokesčių Planą ant Tiltų

Jacques Cartier ir Victoria tiltų pareigūnai praneša, kad yra svarstoma pakeisti mokesčių ėmimo už už tiltų pervažiavimą planą. Jie užtikrina, kad mokesčio kaina nebus keičiama, bet tik metodai ėmimui pinigų norima pakeisti, kaip galima suprastinti, kad nebūtų, kaip lig šiol, taip smarkiai sulaukomi važiuotės judėjimas.

Atvažiavo Svečiuose

Vienos savaitės laikotarpį iš Amerikos atvažiavo pasisvečiuoti Nellie Mitkus (Kielaitė) su šeima. Ji čia mano pasisvečiuoti pas tėvilius, seserį ir brolių, o paskiau grįžti atgal.

Ta pačia proga tenka paminėti, kad tik dabar teko sužinoti, kad Jonas ir Helena Adomoniai velykinių švenčių proga buvo nuvažiavę į JAV aplankyti Jono seserį Emili-

ją Zukauskienę.

Grįžo iš Bermudos

Vickie Adomonis buvo išvažiavęs ir ten apsigyvenęs dirbo Bermudoje du metus, o dabar sugrįžo atgal ir mano čia pastoviai apsigyventi.

Serga

Benius Greibus, Alfonso ir Genės Geibų sūnus, Dr. Rabinovičiaus ligoninėje aplaikė vidurių operacija.

J.—

Po Truputį Apie Viską

Nuteistas 10 Metų Kalėjimo

Balandžio 19 dieną Robert Bruce Dawdy, 21 metų amžiaus, trijų vaikų tėvas, tapo nuteistas 10 metų kalėjimo už suspardymą negyvai George Bedeli, 44 metų, kurį rado pora mėnesių atgal paskendusį kraujuose kolidoriuje Mągdės Statkienės (Katinskienės) namuose, Londone.

Eina Gandai Apie Taksų Numušimą

Artėjant federaliams rinkimams, iš Ottawos skleidžiasi gandai, kad 1957 metais bus numušti taksai. Tai paprastas būdas gavimui daugiau balsų, naudojamas dabartinės liberalų valdžios.

5 Žmonės Sužeisti Darant Bandymus

Pietinėj Australijoje, Woomera raketų bandymo vietoje, tapo sužeisti 5 žmonės, iš kurių vienas yra kritiškoj

padėtyj. Gamybos ministeris Howard Beale praneša, kad "missile" buvo priruostas galutinam bandymui. Vietoj iššauti, "missile" eksplodavo.

Čiang Kai-šek Bėdos

Du Kinijos Nacionalistų armijos kareiviai, pabėgę iš Formosos per Japoniją, papasakojo Kinijos Liaudies Apsigynimo ministeriui, kad Čiang Kai-šeko valdomoj Formosoj reikišiasi aktyvus pasipriešinimas. Armijos kapitonas Peng Yi ir Navy Warrant karininkas Yeh Shouchi sako, kad pasireiškia daug sabotazų ir kitokių nelaimių Chiang salose apsigynimo tvirtovėse. Taipgi pasirodo nepasitenkinimas kareiviuose ir blogi santykiai vietinių žmonių su kareiviais. Daug žmonių klausosi Peipingo radio, kiti skaito ir platina pažangią literatūrą.

Tik Amerikos karinis lai-

vynas ir bilijonai dolerių dar vis prailgina Čiang Kai-šeko režimo dienas. Bet ir tam artinasi galas.

Nepaprasti Pietūs

Chruščiovas, Bulganinas, Eden, Churchill, Attlee, valdžios ir kariuomenės vadai, taipgi po vieną atstovą nuo Britanijos Darbininkų ir Amatų Unijų Kongreso ir daug kitų Anglijos pareigūnų turėjo garbės dalyvauti nepaprastame 10 Downing pokilyje, Londone, balandžio 19 dieną.

Rodos, kaip neseniai, vieni su kitais neturėjo jokios bendros kalbos. Grasinimai, ginklavimo lenktynės ir kitokie priekaištai.

Dabar, susėdę prie vieno stalo linksminasi, kalbasi, juokauja, tariasi.

Sovietų Sąjungos kraštas stotasi negirdėtu tempu, įvairių gaminių neribotas pareikalavimas. O Anglijos pramonė šlubuoja, nedirba pilną laiką, neturi kur gaminių eksportuoti. Prie to dar kolonijų bruzdėjimas ir kitos bėdos suvedė prie vieno stalo, kad ir skirtingų sistemų valstybės galvas.

Tai pietūs, kurie artiną visą žmoniją prie geresnio ir taikaus gyvenimo.

Didelė Dovana Farmeriams

Kanados ir Sovietų Sąjungos prekybos sutartis davė nepaprastai didelės reikšmės paramą Kanados farmeriam. Taip pranešė valdžios vadovaujantis senatorius. Didelis perviršius kviečių ir sviesto buvo sunki našta ne tik farmeriams, bet ir visai Kanados visuomenei. Dabar ta našta pradeda eiti lengvyn. Kviečiai ir sviestas pradeda plaukti per Atlanto ir Pacifiko vandenynus į Sovietų Sąjungos kraštus.

Londono Miestas Smarkiai Auga

Kaip kiti Kanados didesni miestai, taip ir Londonas per paskutinius kelius metus smarkiai plečiasi į visas puses. Taipgi ir pačiame mieste centre vienas po kito kyla dideli moderniški pastatai. Londonas, su visais priemiestčiais, turi jau virš 140,000 gyventojų. Bet lietuviai Londono mieste nerimsta. Iš seniau atvykusių, galima sakyti, stovi ant vietos. Vienas kitas padaugėja, tai, žiūrėk, ir vėl kas nors prapuolė iš Londono. O paskiau atvykusių lietuvių, kaip girdėti, skaičius mažėja.

Londonietis

KAIRAS. — Egiptas, Saudi Arabija ir Jemenas sudarė militarinį pakta.

Britai prisibijo, kad arabai dabar darys didesnę spaudimą į britus, kurie turi Afrikoje eilę kolonijų.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1176 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

8537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3.30 val. - 6.00 val.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovy uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Dabar Mes Turime Naujai Įrengtą

Moderniškiausią Storage

dėl apsaugojimo nuo sudegimo, pavogimo, šilumos ir kandžių sugadinimo.

Prašome Visus Siųsti Savo

FURCOATUS - FUTRAS

Žieminius ir Vasariškus Drabužius į

Mūsų Modernišką Storage.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TREMORÉ 6679

VERDUN, QUE.

Vinca

Iš Miami, Floridos, g labai liūdna žinia. Ten susilaukęs 75 metų, dra Vinčas Paukstys-Cibira goka laiką redagavęs "Vė", o pastaraisiais mėn ramiai gyvenęs Florid tik retkarčiais šį-tą padavęs pirmieviškai spa. Iš chikagiečių nedau pažinojo Vinčą Paukšt niekad nebuvo lankęs durvakarinėse valstijos buvo tipiškas rytietis.

Pirmą kartą sus Vinča 1904 metų paba susitikau jį Liepojuje ranausko knygyne. Ka tuo laiku Vilniuje p eiti pirmas legalis li dienraštis "Vilniaus Z. Kasdien eidavau jį pa ti. Ten mudu ir susipa nes ir jis atleidavo pas ta patį laikraštį ir ki teratūros.

Pasirodė, kad jis V krašto lietuvis. Jo t buvo Daugėliškio val švenčionių apskrity. K gi iš to krašto nebuvi žines nei vieno lietuvi tuo labiau juo susido. Nei jis, kiek prisimer buvo tuomet socialist aš. Bet jau tuomet jo ros buvo progresyves metais, nuvykęs V Vincas kiek tiek da revoliuciniam sąjūdy i įkliuvęs. Bet jį palio po nedidele kacija, "persoko" ir vėl grįž pojun.

1907 metais, kada giau gimnaziją, mud sveikinom su Vincu je po socialistai. Mes k mės apie tolimesnį tarpe liepojiškių lietuvi bininkų. Apie trys šim tusių darbininkų jau suorganizuota į socia kratų partiją. Vinca met mokėsi tuloj tech mokykloj ir turėjo k tų su rusų garlaivių panija. Tikraj neat kuriai techniku kate

"HORIZON"

INDIŠKŲ

"Prem

"Premjer

"Premjeras

šios filmos g

info

Pentadieni, Ba

Y.W.C.A. Sa

Filmos bus ro meratoriams, kuri viešnia. Horizons galima užsiprenum St., Toronto.

Vincas Paukštys

Iš Miami, Floridos, gavom labai liūdną žinią. Ten mirė, susilaukęs 75 metų, draugas Vincas Paukštys-Čibiras, ilgą laiką redagavęs "Laisvę", o pastaraisiais metais ramiai gyvenęs Floridoj ir tik retkarčiais šį-tą parašydavęs, pirmėiviškai spaudai. Iš čikagiečių nedaug kas pažinojo Vincą Paukštį. Jis niekad nebuvo lankęsis vidurvakarinėse valstijose. Jis buvo tipiškas rytietis.

Pirmą kartą susitikau Vincą 1904 metų pabaigoje, susitikau jį Liepojuje, Baranausko knygyne. Kaip tik tuo laiku Vilniuje pradėjo eiti pirmas legalis lietuvių dienraštis "Vilniaus Žinios". Kasdien eidavau jį pasipirkti. Ten mudu ir susipažinom, nes ir jis ateidavo pasipirkti tą patį laikraštį ir kitos literatūros.

Pasirodė, kad jis Vilniaus krašto lietuvis. Jo tėviškė buvo Daugėliško valsčiuje, Švenčionių apskrity. Kadangi iš to krašto nebuvo pažinęs nei vieno lietuvių, tai tuo labiau juo susidomėjau. Nei jis, kiek prisimenu, nebuvo tuomet socialistas, nei aš. Bet jau tuomet jo pažiūros buvo progresyvės. 1905 metais, nuvykęs Vilnijon, Vincas kiek tiek dalyvavo revoliuciniam sąjūdy ir buvo įkliuęs. Bet jį paluosavo po nedidelę kacią, jis ją "persoko" ir vėl grįžo Liepojun.

1907 metais, kada aš baigiau gimnaziją, mudu atsiveikinom su Vincu jau kaip socialistai. Mes kalbėjome apie tolimesnę darbą tarpe liepojiškių lietuvių darbininkų. Apie trys šimtai lietuvių darbininkų jau buvo suorganizuota į socialdemokratų partiją. Vincas tuomet mokėsi tūloj techniškoj mokykloj ir turėjo kontaktų su rusų garlaivių kompanija. Tikrai neatsimenu kuriai technikų kategorijai

jis priklausė.

Atsisveikinę Liepojuje 1907 metuose, nei jis, nei aš, nei manyti nemanėm, kad 1911 metų pabaigoje susitiksim Bostone ir dirbsim sykiu prie "Laisvės". Jis, anksčiau atvykęs Amerikon, rūpinosi man padėti, kad greičiau galėčiau pabėgti iš Sibiro. Gaudavau iš jo laišku ir laikraščiu.

Bostone

Vincas dirbo dirbtuvėje, metęs darbą "Keleivyje". Su "Laisvės" įsteigėjais jis buvo geruose santykiuose, o jį "Keleivį" žiūrėjo labai prastai. Mes gyvenome po viena pastogę ir kartu veikėme Lietuvių Socialistų Sąjungoj. Jam rūpėjo ir politika ir menas. Jis pradėjo rašinėti "Laisvę" ir greitai laiku prisidėjo prie "Laisvės" bendrovės. Draugo Paukščio būdas buvo staugus, bet jis buvo nepaprastai taktiškas ir širdingas.

1914 m. pradžioj "Laisvę" paliko Bostoną ir išsikėlė Brooklynan. Redakcijoj jis pradėjo dirbti nuo 1915 metų pavasario, kuomet pasirodė, kad Jonas Perkūnas, kuris buvo užangažuotas antroju redaktorium, netiko toms pareigoms. Persiskyrimas su Perkūnu buvo piktas, bet bendras darbas su Vincu buvo našus ir pasekmingas. O darbo buvo daug, nes "Laisvę" ėjo du kartu savaitėje ir buvo aštuonių puslapių. Vincui ypač sunku buvo tuomet, kuomet aš išvažiuodavau mitinguoti kur toliau nuo New Yorko. Kartais, nebūdavau namie dvi tris savaites. Vincas labai privargdavo.

Jis tvarkė korespondencijas, kartais, vedė žinių puslapį, rašydavo straipsnius, po kuriais pasirašydavo švenčioniškio pseudonimu ir visuomet parūpindavo vertimų plačiosiom skiltim.

Jis dar suspėdavo prisidėti prie biznio.

Karo metai buvo labai sunkūs. Nuo 1917 metų pabaigos Vincas Paukštys perėmė pirmojo redaktoriaus darbą, pasirinkęs savo pagalbininku J. Bartkų. Dėl priežasčių, ne nuo manęs priklausantių, aš per eilę metų buvau tik bendradarbiu.

Priešai skundė "Laisvę". Buvo manyta, kad laikraštis gali netekti antros klasės teisių. Bet Brooklyno pašto viršininkas buvo neblogas žmogus. Vis tik, Palmerio ablavų laikais "Laisvę" buvo užpulta. V. Paukštį pakamantinėjo, bet greit paleido.

Kai 1919 metais "Laisvę" tapo dienraščiu, darbas pasidarė daug sunkesnis. Kas jį džiugino tai tas, kad pritarimas dienraščiui buvo entuziastiškas. "Naujienas" V. Paukštys neskaitė darbininkų dienraščiu. Jis, žinoma, ir nebuvo tokiu.

Vėl Dirbtuvėn

Neatsimenu kuriais metais Vincas rezignavo, kaip o "Laisvės" redaktorius, bet su ja niekad nenutraukė ryšių. Jis buvo pavargęs ir, kaip man rodė, persidirbęs. Dirbtuvėj, jis sakė, galėsias pasilsėti. Dirbdamas dirbtuvėje dienos metu, vakarais visuomet rašinėdavo.

Draugų jam niekuomet nestigo, nestigo ir svečių Paukščių namuose, kada jie persikėlė gyventi Richmond Hill.

Apie draugą Paukštį susidarė visuotina nuomonė, kad jis labai teisingas žmogus. Tokiuo jis ir buvo. Bėdoje jis daug kam padėjo, daug ką sustiprino. Iš organizacijų jam labiausia tiko Literatūros Draugija.

Pastaraisiais metais Vincas ir Anastazija išsikėlė gyventi Floridon. Floridoj žymiai sustiprėjo jo sveikata. Jis jautėsi kaip ir pajaunėjęs. Kaip o geras technikas, jis ir savo namuką gerai sutvarkė, gražiai gyveno su kaimynais, gražiai gyveno su Miami lietuviais. Kas, būdavo, iš New Yorko važiuoja į Miami, tai vis pas Paukščius.

Dažniau rašinėdavo "Laisvėn", bet ir "Vilnin" parašydavo trumpų pastabų. Rūpėjo jam ir progresyvės spaudos medžiaginė būklė. Snipų įskustas jis turėjo bėdos ir su valdžios agentais. Mat, jis nebuvo pilietis. Lietuviškų menševikų laikraštpalaičiai tuoj pradėjo ambryti. Tuoj pasireiškė snipiška intucija. Vis tik deportacijos byla neišdegė ir Vincas Paukštys pasiliko šioj šalyj.

Taurus ir kuklus Vincas, visa savo siela, buvo ištikimas darbininkiškiems idėa-

Galija, graži Nazar Stodolya herojė, aplsta sužinojus, kad ji per tėvo suktumą sutiko priimti piršlius nuo turtingo seno vyro, o ne nuo jauno kazoko, kurį ji myli. Nazar

Stodolya yra nauja versija. Ševčenkos veikalas. Filma bus rodoma tik vieną vakarą, gegužės 2, nuo 7 ir nuo 9.15 val. vakaro, Radio City teatre (Toronte).

lams. Jis buvo ištikimas Washingtono, Jeffersono, Lincolnio ir Rooseveltto demokratiniams idėjoms.

Iš pat savo jaunų dienų Vincas neapkentė carizmo ir kuomet ant carizmo griūvėsiu susikūrė socialistinė santvarka, jis sekė jos tolydinį progresą, pasitikėdamas darbo žmonių kūrybine išmintim.

L. P.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. P. Koch, Miami Beach, Florida, prisuntė nuo Miamės progresyvių lietuvių Liaudies Balso paramai \$50 aukų.

F. Tumėnas, Port Arthur, Ont., prisuntė liūdną žinią, kad ten mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo pažangų lietuvių, LB skaitytoją, J. Siminą. Port Arthur lietuviai pagerbimui velionio parėmė LB su \$5.00 aukų.

Z. Styga, Windsor, Ont., užprenumeravo LB Lietuvon.

P. Krišunus, Weston, Ont., pakeisdamas antrašą, paaukojo \$2.00.

K. Zala, Windsor, Ont., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir paaukojo \$1.00.

Detroitietis X, paaukojo \$2.00.

P. Blažys, London, Ont., lankėsi LB raštinėje ir paaukojo savaitraščio paramai \$5.00.

M. Deedas, Red Lake, Ont. paaukojo \$1.00.

V. Smalstienė, Detroit, Mich., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Ch. Karas \$2.50 ir pati paaukojo \$1.50.

J. Evans, Rochester, N. Y., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo vieno rėmėjo 50 centų aukų.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisuntė atnaujintų prenumeratų.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

Geo. Merkys, Longueuil, Que., \$3.00;

F. Imbras Pittsburgh, Pa., 50 ct.;

B. Zukauskas, Niagara Falls, Ont., \$2.00;

M. Bepirštis, Brooklyn, N. Y., \$2.50;

B. Urbas Port Dover, Ont., \$1.00;

K. Veiveris, Simcoe, Ont., \$1.00 ir

Ph. Lapinsky, Andrew, Alta., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Mirė A. Melaišius

VANCOUVER, B. C. — Kovą mėnesio 23 dieną mirė nuolatinis Liaudies Balso ir dienraščio Vilnies skaitytojas Albertas Melaišius, sulaukęs 47 metus amžiaus.

Draugas Melaišius atvyko iš Lietuvos, Kretingos rajono, Kartenos vals. Jo žmona Domicelė, su kuria jis be pertraukos susirašinėjo, dar ir dabar toj pat vietoj tebe gyvena.

Jis nesiskundė senatve, buvo visuomet linksmas, skaitė ir rėmė progresyvę spaudą kiek tik jam aplinkybės leido. Turėjo daugelį pažįstamų, tad ir jo kapą puošė daug gėlių, tarp kurių ir nuo Lietuvių Literatūros Draugijos 126 kuopos.

Kadangi nebuvo padaręs jokio testamentu, kaip kad daro didžiuma mūsų brolių, tai jo mažas santaupas, o taipgi ir namelį ir pusę akro žemės, perėmė valdžia. Nebent žmona galės ką nors išieškoti.

Laidotuvėse dalyvavo skaitlingas būrys draugų ir pažįstamų. Palaidotas Ocean View kapinėse. Reiškiu gilią užuojautą Alberto žmonai.
Reporteris

"HORIZONS" ŽURNALAS RUOSIA

INDIŠKŲ FILMŲ VAKARĄ

Bus Rodoma:

"Premjeras Nehru Kinijoje"

"Premjeras Chou En-lai Indijoje"

"Premjeras Nehru Tarybų Sąjungoj"

šios filmos gautos iš Indijos vyriausybės informacijų tarnybos

Rodymas įvyks

Penktadienį, Balandžio 27 Dieną, 8 val. vak.

Y.W.C.A. Salėj, 21 McGill St. Toronto

Filmos bus rodomos veltui, tik Horizons prenumeratoriams, kurie gali atsivesti vieną svečią ar viešnią. Horizons prenumerata \$1.00 metams. Ji galima užsiprenumeruoti redakcijoj, 25 Cumberland St., Toronto.

onai dolerių dar
Čiang Kai-seko
s. Bet ir tam ar-

Pietūs

as, Bulgarnas,
hill, Attlee, vai-
tuomenės vadai.
eną atstovą nuo
darbininkų ir A-
Kongreso ir
Anglijos pareigū-
tarbės dalyvauti
ne 10 Downing
ndone, balandžio

ip neseniai, vieni
neturėjo jokios
bos. Grasinimai
enkstybiš ir kito-
tai.

nsidė prie vieno
minasi, kalbasi,
aišai.

ajungos krastas
rodėtu tempu. J-
niū neribotas pa-
s. O Anglijos
ubuoja, nedirba
neturį kur gami-
tori. Prie to dar
uzdėjimas ir ki-
nvedė prie vieno
r skirtingų siste-
es galvas.

s, kurie artina vi-
prie geresnio ir
renimo.

ana Farmeriams

ir Sovietų Sąjun-
os sutartis davė
didelės reikšmės
paados farmeriam.
šė valdžios vado-
enatorius. Didelis
kviečių ir sviesto
našta ne tik far-
et ir visai Kana-
epei. Dabar ta
eđa eiti lengvyn.
sviestas pradeda
Atlanto ir Paci-
enynus į Sovietų
traštus.

—o—
fiestas

Auga

Kanados didesni
p ir Londonas per
s kelius metus
lečiasi į visas pu-
ir pačiame mies-
tjenas po kito ky-
moderniški pasta-
nas, su visais prie-
turi jau virš 140-
tojų. Bet lietuviai
nieste nerimsta. Iš
ykusių, galima sa-
ant vietas. Vie-
padaugėja, tai, žiū-
kas nors prapuolė
o. O paskiau atvy-
vių, kaip girdėti.
nžėja.

Londonietis

S. — Egiptas, Sau-
ir Jemenas suda-
inį pakta.

orisibijo, kad ara-
darys didesnį spau-
tus, kurie turi Af-
kolonijų.

S. LEGIS

Prie Gyvenimo Slenksčio

(Taša)

Kilo triukšmas, visos šaukė, mosikavo rankomis.

— Begėdė, šlykštūnė.

Žodžio paprašė Janė. Ji atsisistojo, laukė, kol visos nutils. Jos veidas buvo rūstus ir piktas. Ji stovėjo ilgai, triukšmas netilo.

— Nutilkite, pagaliau, — tarė griežtai. Jos balsas buvo nestiprus, bet tvirtas, aštrus. Nutilo.

— Laikas būtų mums, mergaitės, pakalbėti ir apie Magdę. Tačiau ne šiandien. Ne visoms iškart. Visos žinome, kad ji biauuri liežuvautoja.

— Kas biauuri liežuvautoja? — išlūsi suriko Magdė.

— Tu biauuri! Tu visos gadinai. Tu visada kenki grupei. Ir su tavim pasikalbėsime... ir direktoriui papasakosime. Gana tylėti.

— Vadinasi, ir tu, Jane, skundikė. Dabar visos žinosime...

— Skundikė? Ne. Visa grupė kreipsimės į direktorių.

— Tu nekalbėk grupės vardu. Tu — ne visa grupė, tu skundikė.

— Tu ir Antosė apšaukei skundike, — pasakė Janė, — o mes juk visos žinome, kad tai melas. Ir tu pati pripažinai, kad tai melas. Tu prikalbinai mergaites nekalbėti su ja. Tu visada darai niekšybes. Tu!

Janė visai įniršo:

— Dabar tau geruoju nepraeis. Tu įžeidei visą kolektyvą, pasakei Lidijai, kad ji visos mus pasiūstų velniop. Paziūrėsime, kas eis velniop — tu ar mes.

Neenorėdama leisti tokio aršaus užpuolimo apstulbinatai Magdei atsipeikėti, Janė kreipėsi tiesiai į Lidiją.

— O tu, Lidute, nekvailiok. Visi darbai dirbami vienoje vietoje. Tu tik tingi. Tu nori gyventi kaip "dievo paukštelis", be vargų, rūpesčių ir kad tave dyką maitintų. Kai norėjai, tu ir mokeisi neblogoi. O dabar jau nenori — kodėl? Mergaitės, mes parodėme, kad galime būti gera grupė. Ir jeigu mums netrukdytų, mes pirmautume. Nejaugi vėl nusirimsime į kairįjį sparną? O nusiristi galima labai greitai. Lidija, grupė prašo tavę pasitaisyti. Albina, tu jai padėsi... Sutinki? Na, matai, Lidija, tau padės. Pasižadėk. Juk tau tik su matematika sunku. Lidija, ar nori, kad Albina tau padėtų, sakyk...

— O kodėl ne? Tegul padeda.

— Vadinasi, pasižadi! Sakyk, pasižadi?

— Ko tu prie manęs prikabai... Pasižadu.

Pasakė, ir visos įniršis praėjo. Mergaitės skruoste vėl ėmė žaisti duobutės, akys linksmai blizgėjo. Ji vėl buvo nerūpestinga, paukštelė, pasirengusi išiesti sparnelius ir pakilti į padanges.

Susirinkimas užtruko neilgai, bet jo reikšmė grupei paaiškėjo jau rytojaus dieną. Drausmė vėl įėjo į savo vežes. Ir Magdė tarsi apriomo. Ji vengė susitikti su Jane, bet susitikusios mergaitės varstė vieną kitą persmelkiančiais žvilgsniais ir ėjo katra sau.

Auklėtoja išklaušė mergaičių šnekos apie Magdės elgesį ir labai susijaudino. Ji sužinojo tai, ką anksčiau tik iš tolo numanė.

— Mergaitės, kodėl jūs anksčiau viso to nepapasakojote man. Juk tai baisu. Ir jūs tylėjote. Labai blogai darėte.

Mergaitės visai negalvojo, kad auklėtoja taip susisielos.

— Tu, Jane, teisi. Reikia sušaukti susirinkimą ir iškelti visus jos darbelius viešumon. Ir reikia pakviesti mokslo dalies vedėją arba direktorių, o gal geriau — mokytoją Liaduką.

— Geliau Liaduką, — sutiko mergaitės.

— Taip ir padarysime.

Grupė nežinojo, kas bus svarstoma susirinkime. Ir anksčiau gana dažnai mergaičių susirinkimuose dalyvaudavo kas nors iš pedagogų. Šį kartą atėjo ir auklėtoja, ir meistrė, ir visai netikėtai — senas rusų kalbos mokytojas, rusų ir lietuvių literatūros ratelių vadovas Liadukas.

Jis pasibeldė į duris, kai mergaitės jau buvo susėdusios vietose, prieš pat susirinkimui prasidedant.

— Labas vakaras, — tarė jis, — leiskite pasisvečiuoti pas jus.

Mergaitės sustojo.

— Sėskite, sėskite. Nesutrukdysiu? Apie ką kalbėsitės susirinkime?

— Apie mokinės Magdės Dukštytės elgesį, — atsakė Albina Rudzinskaitė, užimdama pirmininkaujančios vietą.

Mergaitės aiktelėjo nuo tokios staigmenos. Magdė klausiamai, tarsi nesuprasdama, apžvelgė visas mergaites ir susigūžė. Iškart pajuto, kad jai kažkas negerai. Šiaip jau visada ra-

mi, ji dabar sunerimo, tarsi šaltis sugniaužė jai širdį.

— Žodį gauna Janė Valeikaitė.

Janė pasidėjo ant stalo smulkiai prirašytą popieriuką. Kaltinimai buvo sužymėti eilės numeriais, ir jų buvo 25.

Visos žinojo tuos Magdės nusižengimus, tačiau tada, kai jie buvo padaryti, niekas jų nepasmerkė, niekas nematė juose ko nors nepaprasto. Dabar, surinkti krūvon, jie padarė labai didelį įspūdį, mergaitės pamatė juos kitoje šviesoje.

— Mergaitės, — baigė Janė, — pakalbėkime visai atvirai. Ar buvo taip, kaip aš jums dabar paskaičiau? Pačios pasakokite.

Mokytojas Liadukas paprašė:

— Duok man, Jane, tą sąrašą. Įdomūs dalykai jame surašyti. Nejaugi visa tai tiesa?

Jis prisikišęs skaitė raštelį, ir jo senatviškas, raukšlėtas veidas darėsi vis liūdnesnis.

— Pasakyk, Veliuonyte, ar tu užmoevi Jackevičiūtei ant galvos sąslavų dėžę?

— Užmouviau.

— Kodėl?

— Magdė liepė.

— Magde, ar taip buvo?

Magdė atsisistojo. Visos laukė, ką ji pasakys. Visos buvo pasirengusios patvirtinti jos nusižengimus, jei ji mėgintų išsiginti. Magdė tyliai prisipažino:

— Buvo.

— Ar vertei mergaites ruošti tau pamokas?

— Verčiau.

— Ar liepei mergaitėms skalbti tavo nosinaites ir kojines?

— Taip.

Liadukas uždavinėjo Magdei klausimus iš eilės, o ji vis atsakinėjo:

— Taip.

— Mergaitės, gal norit, dar ką nors pasakyti. Gal Janė ką nors pamiršo?

— Aš noriu, aš noriu, — ir pakilo daug rankų. Išskyrus kelias artimiausias Magdės drauges, kitos mergaitės trumpai dėstė savo kaltinimus. Paaiškėjo, kodėl kelios mergaitės praleido fizinės kultūros užsiėmimus, kodėl vieną kartą daugelis nenorėjo eiti į vakarinį patikrinimą; mergaitės papasakojo, kaip Magdė persekiojo tas, kurios nedavė jai savo sąsiuvinį nusirašyti.

— Ar taip buvo, Magde?

— Taip.

Magdės veidas tarsi apsidengė nepramušama kauke, pro ją kažkur iš vidaus vėl prasismelkė ramybė, jos šviesių akių žvilgsniai pasidarė dar šurkštesni.

— O ką, ar jos savo galvą neturėjo? — prabilo Magdė.

— Kam jos klausė manęs. Dabar tik aš viena kalta.

Liūdname Liaduko veidė ėmė trūkioti nesuskaitomos raukšlės.

Jis kalbėjo sklandžiai, nuosekliai, gražiai. Mėgo savo dalyką — grožinę literatūrą, ir savo meilę knygoms, literatūriniam herojams ir mokinėms skiepijo. Buvo karštas patriotas, mokėjo įtikinamai palyginti praeitį su dabartimi. Jis žadino gerus, kilnius jausmus, jo poveikiui niekas negalėjo atsispirti. Iš visų mokytojų jis buvo ne tik labiausiai gerbiamas, bet ir labiausiai mylimas.

— Tu, Magde, iš dalies teisi, — tarė Liadukas. — Sėsk. Reikia turėti ir savo galvą... Pačios matote, kaip žalinga ir pavojinga kito akilai klausyti. Tai, kas darėsi grupėje, buvo aklo klusnumo blogam žmogui rezultatas. Mes esame priešingi aklam klusnumui. Tik buržuazija reikalauja aklo, neapgalvoto klusnumo. Socializmas pirmą vietą kelia išmintį. Mes statome išmintingą visuomenę proto ir teisingumo pagrindu. Jūs nedavėte atkirčio Magdei ir dėl to jūs kaltos. Kolektyvo tokia jau ypatybė, kad jis negali elgtis neteisingai. Todėl paklusti kolektyvui visada išmintinga. Paklusti atskiram žmogui galima tik tada, kai jis išreiškia kolektyvo lūkesčius, interesus ir siekimus ir pats elgiasi sutinkamai su tais interesais. Tam ir reikia turėti galvą, kad neatsidurtum keblioje padėtyje.

Liadukas apžvelgė grupę. Mergaitės idėmiai klausėsi jo. Janė, parėmusi galvą ranka, nenuleido nuo mokytojo akių, ji žavėjosi juo, jis žadino jos širdies gelmėse tūninius, bet dar neaiškius, vardo neturinčius jausmus, tačiau dabar tie jausmai darėsi jai suprantamesni.

— Reikia pripažinti ir Magdei, kas pagal teisybę jai pridera, — tęsė mokytojas, žiūrėdamas tiesiai į ją (Magdė pagalvojo: "Gerasis Liadukas padės" ir su viltimi sutiko jo žvilgsnį). Ji turėjo valios. Ji moka valdyti savo valią. Ji kieta būdo. Ir toks būdas pavojingas, kai ta valia panaudojama padaryti kitiems žala. Kaip matote, tvirta valia dar ne viskas. Svarbu, kuria linkme žmogus nukreipia savo valią — gėrio ar blogo linkme. Nusikaltėlių gaujos vadas taip pat turi tvirtą valią, priverčia kitus jam paklusti, ir tuo jis pavojingas. Prispirtas prie sienos nenuginčijamais įrodymais, ir nusikaltėlis pripažįsta savo kaltę, tačiau visai neketindamas pasitaisyti. Duok jam laisvę — jis ir toliau bus koks buvęs. Todėl visuomenė izoliuoja tokius žmones. Ir išmintingai, teisingai daro. Magdė elgėsi negerai, labai nege-

rai. Visi jos poelgiai anti- suomeniški. O kodėl ji taip darė? Štai klausimas, į kurį turėtų atsakyti Magdė. Jeigu ne mums, tai nors sau pačiai. Savo patogumų dėlei naudojosi svetimu darbu; savo poelgiuose ji vadovavosi lengvapėdišku, piktu ir klastingu kerštavimo jausmu. Taip, visoms tomis nedorybėmis ji parodė savo būdą. Tačiau toks būdas nepadarė jai garbės. Tai dabar mes visi matome, manau, ir pati Magdė tai mato. Bet jeigu jos valia pakreiptume gera linkme, visuomenės, grupės, draugijų naudai, tai ji būtų tikra palaima... Magdė — jaunutė mergaitė... kiek tau metų, gal dar nė šešiolikos neturi? Tu dar gali visai pasitaisyti. Aš tikiu, kad gali. Tvirtai laikytis gėrio, tiesos pusėje — didelė dorybė, atverianti kelią į širdis, pelnantį pagarbą. Bet jeigu tu tvirtai laikysiesi blogio pusėje, na, tada kaltink pati save. Ligšiol tu, Magde, kenkei kolektyvui, gadinai jį. Mes tau nekeršysime, o padėsime pasitaisyti. Jei pasitaisysi, vėl būsimė geri tavo draugai ir bičiuliai.

— Taigi, draugai, pasitenkinsime tik griežtu išėjimu. Ar sutinkate, mergaitės? Gerai. Tik noriu pridurti: nesigėdink prisipažinti savo kaltę, nesigėdink pasitaisyti. Visa savo valia ryžkis nugalėti pati save. Tu gali tai padaryti.

Po Liaduko niekas nepanorėjo kalbėti. Jis buvo pasakęs viską. Svečiai išėjo, o mergaitės, sustojusios būreliais, dar ilgai kalbėjosi, bet kalbėjo ne apie Magdę, o apie seną gerą mokytoją.

— Žodis — didelė galybė. Jis gali pakelti kietus dirvonus, jeigu tik eina iš širdies gilumos, yra skaitus ir teisingas.

Mokyklos administracijai ir pedagogams neleista vartoti kitos paveikimo priemonės. Jų ginklas turi būti vien tik žodis. Todėl jis turi būti autoritetingas, savo žodžio netesėjimas turi būti laikomas labiausiai negarbingu poelgiu. Davei žodį, tesėk jį, jei nenori tapti menku, visų paniekos vertu žmogum.

Susirinkimas iš tikrųjų labai sukrėtė Magdę. Jos viduje tarsi nutrūko kažkas. Ji užsidarė savyje, ėmė vengti draugijų, pasidarė liūdna ir tyli. Jos rūstus, tamsus veidas apsilblausė neįprastai jai susimastymu. Po tokio audringo pasmerkimo mergaitėms pagailo Magdės, tačiau neramino jos, nedrumstė jos vieatvės. Magdė jau neišsiskyrė grupėje, tyliai sėdėjo pamokose, tyliai stovėjo prie staklių, viena sau ruošėsi egzaminams kur nors ramioje kertelėje.

(Bus daugiau)

Iš Amerikos

Šešiasdešimts trys metai atgal, tai yra 1893 metais, kuomet veik visi šie Amerikos lietuviai piemiavo Lietuvoje, o daugelis dar nebuvo gimę, Plymouth Pa., miestelyje jau gyveno apie 1,000 lietuvių. Miestelis buvo naujas, vos keletas metų senumo. Veiklą gatvės ir gatvelės buvo grįstos, ir lietingomis dienomis miestelio gyventojai rėdavo braidžioti purvą. Ypatingai būdavo sunku terims, kurios tais laikais vilkėdavo ilgas, veiklės mės suknius, brendant purvą turėdavo jas pasikartais iki pat kelių.

Pačiame Plymouth pakraščiuose tuomet jau kėlė 12 anglies kasyklų, versti iš kasyklų kalnai, lies šiukšlių ir šiaip visų atmatų, naujam Plymouth miesteliui teikė niūrų pavaižadą. Dar niūriau ir niau išrodydavo sausak. prisikimšusiose burdingose angliakasių gyvenvietėse. Gaspadinės nors nuo to taus ryto iki vėlyvų vakarų kovodavo su limpai, visur kur biauoriais ar pašais, bet vos paviršiu, kai juos teįstengdavo jų savo ankštuose butuose.

Lietuviškų šeimynų met Plymouth tebuvo apie 150, pas kurias visai vyrai singuliai daviai ir inamaudavo, o jų vo kaip minėjau arti Amerikoje gimusių paamergaičių nebuvo nei ašties. Iš Lietuvos atvymerginų grinorkų, 1893tų pabaigoje, radosi tik. Todėl nei kiek nenuos kad jauni žaliukai lietvyrai angliakasiai, netu mi sąlygų svajojimui, sukūrimą šeimyniško nimo, liuoslaikį dažniau praleisdavo saliuose. kia tik įsivaizduoti, mlyje tarpo kaip inkstai kuose net 9 lietuviški niai, kuriuose lietuviai, gausiausiai ir lindėdavo. O dar buvo kitataučių sal, į kurias tų laikų mūsų liai nesidrovėdavo užepaūžti!

Be to, Plymouth tai kais buvo jau trys lietu kos krautuvės (štora) rios per mėnesį kiek parduodavo už \$1,600 ir giau prekių. Pagal tuokus, reiškia, darė didelę. Ketvirta lietuviška tuvelė buvo nedidelė. M parduotuvė (bučėrnė) viška buvo tik viena ir darė stebėtinai gerą.

Lietuvių namų savin buvo aštuoni, du iš jų tnet po kelis namus. Ant Pajaujis užlaikė lietu banką, kurion daug Plytho lietuvių dėdavo savo

Iš Amerikos Lietuvių Praeities

Šešiasdešimts trys metai atgal, tai yra 1893 metais, kuomet veik visi šių dienų Amerikos lietuviai piemenavo Lietuvoje, o daugelis net dar nebuvo gimę, Plymouth, Pa., miestelyje jau gyveno apie 1,000 lietuvių. Miestelis buvo naujas, vos keliolikos metų senumo. Veik visos gatvės ir gatvelės buvo negrįstos, ir lietingomis dienomis miestelio gyventojai turėdavo braidžioti purvynu. Ypatingai būdavo sunku moterims, kurios tais laikais vilkėdavo ilgus, veik iki žemės suknius, brendant per purvą turėdavo jas pasikelti kartais iki pat kelių.

Pačiame Plymouthe ir jo pakraščiuose tuomet jau veikė 12 anglies kasyklų. Išversti iš kasyklų kalnai anglies šiukšlių ir šiaip visokių atmatų, naujam Plymoutho miesteliui teikė niūrų paisiną vaizdą. Dar niūriau ir biedniau išrodydavo sausakimšai prisikimšusiose burdingierių angliakasių gyvenvietėse. Gaspadinės nors nuo ankstaus ryto iki vėlyvaus vakaro kovodavo su limpančiais visur kur biauriais anglies pailsais, bet vos paviršutiniškai juos teįstengdavo įveikti savo ankštuose butuose.

Lietuviškų šeimynų tuomet Plymouthe tebuvo vos apie 150, pas kurias lietuviai vyrai singeliai daugiausiai ir įnamiaudavo, o jų buvo kaip minėjau arti 1,000. Amerikoje gimusių paauglių mergaičių nebuvo nei dešimties. Iš Lietuvos atvykusių merginų grinorkų, 1893 metų pabaigoje, radosi tik trys. Todėl nei kiek nenuostabu, kad jauni žaliukai lietuviai vyrai angliakasiai, neturėdami sąlygų svajojimui apie sukūrimą šeimyniško gyvenimo, liuoslaikį dažniausiai praleisdavo saliuose. Reikia tik įsivaizduoti, miestelyje tarpo kaip inkštai taukuose net 9 lietuviški saliučiai, kuriuose lietuviai daugiausiai ir lindėdavo. O kiek dar buvo kitataučių saliučių, į kuriuos tų laikų mūsų broliai nesidrovėdavo užėiti ir pažiūrėti!

Be to, Plymouthe tais laikais buvo jau trys lietuviškos krautuvės (štorai), kurios per mėnesį kiekviena parduodavo už \$1,600 ir daugiau prekių. Pagal tuos laikus, reiškia, darė didelį biznį. Ketvirta lietuviška krautuvėlė buvo nedidelė: Mėšos parduotuvė (bučėrnė) lietuviška buvo tik viena ir biznį darė stebėtinai gerą.

Lietuvių namų savininkų buvo aštuoni, du iš jų turėjo net po kelis namus. Antanas Pajaujis užlaikė lietuvišką banką, kurion daug Plymoutho lietuvių dėdavo savo san-

taipas. Per jį daugiausiai lietuviai Lietuvon siųsdavo saviškiams pinigais, laivakortes ir t. t. Kitą laivakorčių agentiją užlaikė J. Pauksztis. Jis buvo ir leidėjas lietuviško laikraščio "Vienybė Lietuvininkų", kuri ėjo Plymouthoje, spausdinama nuosavoje Paukežčio spaustuvelyje. Uždarbiai tais laikais anglies kasyklose būdavo menki. Ypatingai lietuviai grinoriai, dirbdami juodadarbį darbą, teuzdirbdavo vos po 50-60 dolerių į mėnesį. Kvalifikuotų lietuvių angliakasių, kad uždirbtų apie šimtą dolerių į mėnesį, tebuvo vos vienas kitas.

Lietuviškų draugijų buvo gausu. Katalikinės pašalpinės draugijos, kurių nariai turėdavo kas nuo karto eiti išpažinties organizuotai, buvo net dvi: šv. Kazimiero draugija su 79 nariais ir Kunigaikščio Vytauto su 70 narių. Kultūrinės, bet klerikalų vadovaujamos buvo: Vyskupo Valančios skaityklą su 30 narių, paskui Simano Daukanto draugija, Simano Daukanto choras ir kita. Tų laikų pažangieji, kurių motto buvo laisvamanybė, Plymoutho buvo susimėję į Lietuvių Mokslo Draugystę Amerikoje, Plymoutho kuopą. Narių turėjo vos 17, bet tvirtų, moksliskai užsigrūdintų, bedievių. Galima sakyti, kad tai buvo lyderiai tų laikų pažangaus neorganizuoto judėjimo tarpe Plymoutho lietuvių. Kuopoje

dažnas svečias būdavo Dr. Šliupas.

Plymouthas tais laikais buvo skaitomas Amerikos lietuvių sostine, kaip dabar Chicago. Plymoutho tuomet gyveno kun. Burba, A. Milukas, kun. Žebrys ir visa eilė jų. Klerikalai Plymouthą skaitė savo tvirtove, bet kunigams nesigailintis vėjo Maňanojaus laikraštis "Saulė", visviena turėjo nemažą pasekėjų ir skaitytojų Plymoutho lietuviuose.

S. J. Jokubka

Nauja Versija
Magispalvose
Sevčėnkos
Garsaus veikalo

NAZAR STODOLYA

Ukrainiški dialogai
Angliški paaikškinimai

Treč., Gegužės 2 d.
7 ir 9.15 val. vakaro

RADIO CITY

Bathurst ir St. Clair

Taipgi:
Oshawoj — Gegužės 3
Biltmore Teatre
Hamiltono — Geg. 7-9
State Teatre

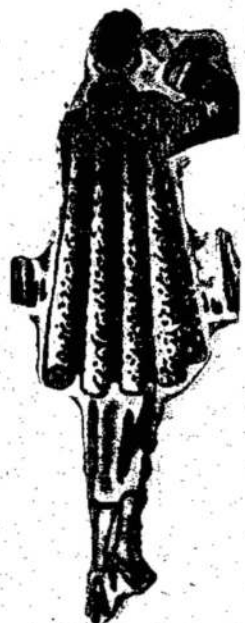
Norėdami pirkti geriausius baldus ar elektrines reikmenas, matykite Bill Paulauską pas

Blustein's Furniture

531 Queen St. W.

Toronto

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futrai,
Zakietus, Skraistes ir
Kelnierius

- Siuвам Pagal Miorą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakelčiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas: WAlnut 1-8671

\$10.00 JUMS

Jeigu mes leisim Jūsų aliejaus tankai istuštėti

Sowinski Fuel Oils

225 OSSINGTON AVE.

LE. 5-5120

Pardavimas ir Aptarnavimas
Aliejaus Degintuvų ir Pečių

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 46917

Tel. OL. 6381

Res. OL. 9103

JOINT REALTY LTD.

Parduodam namus, tavernus, hotėlius, grosernes, mėšines, šaltų gėrimų, icecream, cigarų parduotuves, gazolimo stotis, vasarnamius, visokius biznius; apdraudžiam namus, automobilius, parduodam apdraudas nuo ligos ir nelaimės.

Kreipkitės pas mūsų atstovą:

JOHN KAMICHAITIS

899 BLOOR ST. WEST

TORONTO

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Yorke Brothers

Funeral Chapel

Erđvi Kopyčia ir Jauktis Kambariai

2357 Bloor St. W.

ROgers 7-5241

TORONTO

Elora Flower Shop

396 College St.

WA. 1-5459

WA. 1-4228

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Pranešimai

Windsor, Ont.

Šokių Vakaras

Senieji Windsoro lietuviai rengia šokių vakarą, kurie atsibus šeštadienį, gegužės 12 dieną, 8 valandą vakaro, 2839 Metcalfe, Drouillard kampas, vienas blokas nedavaziavus Seminole St. Griegera muzika, bus užkandžių, taipgi minkštų ir kietų gėrimų.

Maloniai kviečiame daly-

vauti Windsoro, Detroito ir apylinkės lietuvius.

Svetainės durys bus atdaros nuo 6 valandos vakaro.

Parengimo Komisija

Toronto, Ont.

LLD Suvažiavimas

Šį šeštadienį ir sekmadienį, balandžio 28-29 dd., Lietuvių salėje, 160 Claremont St. įvyks Lietuvių Literatūros Draugijos Kanados kuopų atstovų suvažiavimas.

Suvažiavimo sesijos: šeštadienį nuo 1 val. p. iki 5 valandos vakaro. Po sesijos

delegatams bendra vakariene ir vėliau vakare torontiečių su delegatais susipažinimui parengimas.

Sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 12 val. ir nuo 1 val. iki 3 val. suvažiavimo sesijos, o vakare šaukiamas suvažiavimo užbaigimo mitingas, kur kalbės atvykę delegatai ir Dr. Stanislovas duos paskaitą sveikatos klausimais.

Visus LLD kuopų išrinktus delegatus prašome nesivėluoti atvykti į suvažiavimo sesijas, taipgi kviečiame ir nedelegatus, ypatingai LLD narius dalyvauti suvažiavime.

LLD K.V. Komitetas

SDD Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks antradienį, gegužės pirmą dieną, 7.30 val. vakaro, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame visus narius ir nares dalyvauti ir duokles laiku apsimokėti, kad neliktumėt suspenduoti.

Nuo sausio 1 dienos iki birželio 30 dienos, 1956 metų, Draugija veda vajų gavimui naujų narių. Nauji nariai priimami su perpūs nupigintu įstojimo mokesčiu. Norinčius ar planuojančius stoti į Draugiją prašome pasinaudoti šia proga ir ateitį į susirinkimą. Kviečiame visus.

Kuopos Valdyba

WINNIPEG. — Winnipegui vėl iškilo potvinio pavojus. Red River pakilo virš 18 pėdų.

Čia prisibijoma, kad apie gegužio 7, Red River gali iškilti 6 colius virš esamų užtvankų.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East

Ofiso telef. EM. 6-9591

Rezidenc. — MO. 1282

Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių padidina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 408 455 Spadina

Toronto

Ofiso Tel. KL 4900

Rezidenc. Midway 9308

Apvaikščiokim Gegužės Pirmą!

Išklausykit

TIM BUCK

Kurs lankėsi Europoj ir buvo TSRS Komunistų Partijos Dvidešimtame Suvažiavime

Antradienį, Gegužės 1

MASSEY HALL

Programoje: darbininkų laimėjimų dainos

Pradžia 8.15 val. vakaro.

Laisva įžanga

LLD Suvažiavimo Proga

LLD K. V. Komitetas ir LLD 162 kuopa

Delegatams ir Torontiečiams Susipažinti

ruošia

VAKARĄ - ŠOKIUS

šeštadienį Vakare. Pradžia 7 val. vak.

Lietuvių Svetainė

(160 Claremont St.)

Sekmadienį Vakare 6.30 val.

Yra šaukiamas

SVARBUS MITINGAS - PASKAITA

Šiamė mitinge kalbės LLD Centro atstovas atvykęs iš J.A.V. ir iš kitų vietovių atvykusieji į suvažiavimą delegatai, taipgi

Daktaras Stanislovas Duos Paskaitą sveikatos klausimu.

Visus, kurie įdomaujasi Kanados lietuvių kultūrine bei visuomenine veikla prašome dalyvauti parengime ir šaukiamame mitinge.

LLD K. V. Komitetas

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

MERLE PORRITT

Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkė A. Rušenienė

Petro Bepirščio Bičių

šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kukų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukai

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Už Elektrą Tik \$2.51 į Mėnesį
(Flat rate)

Nereikia įmokėti
iš kalno

Daug šilto vandens su

Inglis

Elektriniu vandens
šildytuvu

10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company

1617 DUNDAS ST. WEST
(Brock kampas)

OL. 4253

Toronto